

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Všeobecná vnitřní správa

Předkládá: Bc. Lenka Benešová

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Lenka BENEŠOVÁ**
Osobní číslo: **R21N0004P**
Studijní program: **N0421A220001 Veřejná správa**
Téma práce: **Všeobecná vnitřní správa**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Zásady pro vypracování

Úvod
Ministerstvo vnitra České republiky
Vnitřní správa
Statistiky na úseku státního občanství
Právní úprava vybraného zahraničního státu
Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

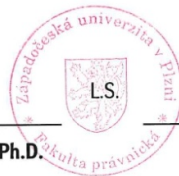
EMMERT, František. *Státní občanství na území České republiky o minulosti a současnosti*. Praha: Leges, 2016. Teoretik. ISBN 978-80-7502-163-2.
HENYCH, Václav. *Zákon o matrikách: s komentářem*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-525-8.
KÖRBL, Hugo. *Zákon o státním občanství České republiky: komentář*. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-736-1.
Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů.
Zákon č. 306/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Tomáš Louda, CSc.**
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **31. března 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2023**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 31. srpna 2022

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Všeobecná vnitřní správa“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.“

V Hostivici dne 31. 3. 2023

Bc. Lenka Benešová

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala JUDr. Tomášovi Loudovi, CSc., vedoucímu mé diplomové práce, za cenné připomínky a rady při psaní této práce.

Zároveň tímto děkuji mému příteli za podporu nejen při psaní této závěrečné práce, ale také během celého mého studia.

Obsah

Úvod	1
1. Ministerstvo vnitra České republiky	3
1.1 Působnost Ministerstva vnitra na úseku matrik a státního občanství.....	4
2. Vnitřní správa.....	6
2.1 Pojem vnitřní správa	6
2.2 Státní občanství.....	6
2.2.1 Pojem.....	7
2.2.2 Současná právní úprava nabývání státního občanství České republiky	8
2.2.3 Způsoby nabývání státního občanství České republiky	12
2.2.4 Nabytí státního občanství České republiky udělením.....	12
2.2.5 Podmínky udělení státního občanství České republiky	13
2.2.6 Řízení ve věci nabytí státního občanství udělením.....	20
2.2.7 Zjednodušená úprava udělení státního občanství ČR	31
2.2.8 Udělení státního občanství ČR z důvodu významného přínosu pro ČR	33
2.3 Matrika	35
2.3.1 Pojem.....	35
2.3.2 Matriční knihy.....	36
2.3.3 Matriční doklady.....	36
2.3.4 Praktické zkušenosti s matričními doklady na úseku státního občanství	37
2.4 Ostatní oblasti vnitřní správy.....	44
3. Statistiky na úseku státního občanství České republiky	45
3.1 Počet nabytých státních občanství ČR	45
3.2 Počet nabytých státních občanství udělením.....	46
3.3 Počet nabytých státních občanství zvláštními způsoby udělení	47

3.4	Počet nabytých státních občanství prohlášením	48
3.5	Počet udělených státních občanství dle národnostní struktury	49
3.6	Počet zamítnutých žádostí o udělení státního občanství	51
4.	Právní úprava státního občanství Slovenské republiky	53
4.1	Současná právní úprava nabývání státního občanství Slovenské republiky	53
4.2	Způsoby nabytí státního občanství Slovenské republiky	55
4.3	Udělení státního občanství Slovenské republiky	55
4.3.2	Podmínky udělení státního občanství Slovenské republiky	55
4.3.3	Řízení ve věci udělení státního občanství Slovenské republiky	57
	Závěr	60
	Resumé	62
	Seznam používaných zkratk	64
	Seznam literatury	66
	Seznam grafů	71
	Seznam tabulek	72
	Seznam příloh	73

Úvod

Státní občanství je pro běžného občana institut, jehož významnost si v každodenním běžném životě ani neuvědomuje, byť je spojen s mnoha výhodami, které z tohoto institutu plynou. Opačný pohled mají naopak žadatelé o udělení státního občanství, kteří jeho nabytí, což mohu posoudit z vlastní zkušenosti, nejčastěji spojují s aktivním volebním právem, resp. možností podílet se na správě věcí veřejných.

Ano, mohu to uvést z vlastní zkušenosti, neboť jsem v období od ledna 2022 do ledna 2023 zastávala na Ministerstvu vnitra České republiky pozici referenta. Právě tato pozice, resp. možnost podílet se na posuzování žádostí o udělení státního občanství České republiky mne vedla k tomu, že jsem si vybrala svou diplomovou práci na téma „Všeobecná vnitřní správa“, přičemž s ohledem na tuto svou pracovní minulost, bych se ráda blíže zaměřila na úsek státního občanství a matrik.

Neboť právě s touto zkušeností jsem si blíže uvědomila, co znamená správní uvážení, a jak důležité je řádné odůvodnění rozhodnutí. Též jsem se blíže seznámila jak se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), tak se zákonem č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky). V budoucnu bych se tedy velice ráda věnovala vedení správního řízení, v nejlepším případě opětovně na stejném úseku, neboť by mne to naplňovalo. Právě zájem o daný obor je podle mého názoru jednou z podstatných složek, která souvisí s pojmem naplňující práce.

Samotnou diplomovou práci jsem se rozhodla pro přehlednost členit do čtyř kapitol. V první kapitole krátce rozeberu ústřední správní úřad, do jehož působnosti oblast vnitřní správy spadá, tedy Ministerstvo vnitra České republiky. Ve druhé kapitole již popíši a vysvětlím samotný pojem vnitřní správy, neboť na tento pojem blíže navazují následující podkapitoly, tedy institut státního občanství a matrik. V předposlední, tedy třetí kapitole se budu zabývat statistikami na úseku státního občanství České republiky, zejména statistikami pojícnými se s nabytím státního občanství, ale též neopomenu ani zohlednit zamítnuté žádosti, a blíže se

též zaměřím na národnostní struktury. V poslední kapitole této diplomové práce blíže zanalyzuji slovenskou právní úpravu státního občanství.

Cílem mé diplomové práce je popsat celý proces nabývání státního občanství České republiky udělením podle § 11 a násl. zákona o státním občanství České republiky, přičemž bych ráda vyzdvihla též i některé praktické zkušenosti. Jak jsem již uvedla výše, tak se státním občanstvím je nerozlučně spjata též matriční činnost, a i zde je mým cílem poukázat na některé specifické prvky, které plynou z matričních dokladů cizích státních občanů. V neposlední řadě je mým cílem též dospět k závěru, zda počet udělených státních občanství České republiky v posledních letech stoupá či klesá, a naopak, zda v posledních letech dochází k nějaké změně v počtu zamítnutých žádostí. V tomto ohledu bych též detailněji rozebrala, jací státní občané cizích zemí v posledních letech nejčastěji nabývají státní občanství udělením.

Zdroje, ze kterých budu v této diplomové práci čerpat, jsou zejména právní předpisy, odborný komentář, učebnice, odborné články, ale též statistiky vycházející z oficiálních dat Ministerstva vnitra České republiky. Pro úplnost dodávám, že z pohledu metodiky práce budu využívat zejména metodu analýzy a syntézy a metodu sběru dat.

1. Ministerstvo vnitra České republiky

Ústředním správním úřadem na úseku vnitřní správy je dle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kompetenční zákon“) Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen „ministerstvo“ nebo také „Ministerstvo vnitra“). Do jeho působnosti spadají mimo jiné zejména jména a příjmení, matriky, státní občanství, občanské průkazy, hlášení pobytu, evidence obyvatel, právo shromažďovací a právo sdružovací, archivnictví a spisová služba, cestovní doklady, pobyt cizinců a věci azylové, územní členění státu, státní hranice a státní symboly.¹

Ministerstvo plní koordinační úlohu v oblasti správního řízení, správního trestání, spisové služby v oblasti výkonu veřejné správy svěřené orgánům územní samosprávy, služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů, zajišťuje komunikační síť pro Policii České republiky, složky integrovaného záchranného systému a územní orgány státní správy a provozuje informační systém pro nakládání s utajovanými informacemi mezi orgány veřejné moci. Ministerstvo vnitra plní též koordinační úlohu pro informační a komunikační technologie², neboť řádný výkon vnitřní správy je mnohdy spojen s tvorbou informačních systémů (evidence, registry apod.) či alespoň využíváním informací z těchto systémů.

Kromě Ministerstva vnitra dále provádějí výkon státní správy v oblasti vnitřní správy v rámci přenesené působnosti kraje (tedy krajské úřady) a obce (tj. obecní úřady s rozšířenou působností, pověřené obecní úřady a obecní úřady), dále například Celní správa České republiky, Policie České republiky apod.

---

¹ § 12 odst. 1 až 7 kompetenčního zákona.

² Tamtéž.

1.1 Působnost Ministerstva vnitra na úseku matrik a státního občanství

Vzhledem k tomu, že se tato diplomová práce zabývá především úsekem státního občanství a matrik, neboť s tímto úsekem mám praktické zkušenosti, jak jsem již ostatně zmínila v úvodu, tak budu níže popisovat úkoly Ministerstva vnitra pouze na těchto úsecích.

Na úseku matrik plní Ministerstvo vnitra úlohu především v rámci kontroly výkonu přenesené působnosti u matričních úřadů, úřadů s rozšířenou působností a u krajských úřadů. Zákon č. 312/2013 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o matrikách“) zmocňuje Ministerstvo vnitra k vydání podzákonného prováděcího předpisu, kterým by mělo být určeno, které z obecních úřadů budou pověřeny výkonem působnosti na úseku matrik (tzn. stanovilo jim jejich věcnou působnost), jakož i vymezeny jejich správní obvody (tzn. vymežilo jejich územní působnost).³ Tímto podzákonným právním předpisem je vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „vyhláška ministerstva č. 207/2001 Sb.“).

Z kompetenčního zákona také vyplývá, že ministerstvo připravuje právní předpisy na úseku matrik, jména a příjmení.

V oblasti státního občanství je ministerstvo tím orgánem, který rozhoduje o udělení státního občanství České republiky (dále jen „ČR“), je tedy orgánem rozhodovacím. O rozhodnutí rozhoduje odbor všeobecné správy oddělení státního občanství Ministerstva vnitra (v současnosti má tři oddělení), který je správním orgánem prvního stupně. Ministr vnitra, který stojí v čele tohoto ústředního správního úřadu, rozhoduje o opravných prostředcích (na návrh senátu rozkladové komise, jejíž administrativu zajišťuje oddělení rozkladové komise ministra, která spadá pod odbor správní). Je také správcem informačního systému evidence fyzických osob, která nabyly nebo pozbyly státní občanství ČR.⁴ Ministerstvo

---

³ § 2 odst. 1 zákona o matrikách.

⁴ § 50 ZSO

dále plní funkci kontrolní, neboť kontroluje výkon přenesené působnosti na úseku státního občanství na krajských úřadech.

Odbor všeobecné správy jakožto organizační útvar Ministerstva vnitra zajišťuje informační linku ve věcech státního občanství. V rámci své činnosti mimo jiné též vypracovává metodické materiály pro krajské úřady nebo také vypracovává informativní letáky pro zájemce o státní občanství.

2. Vnitřní správa

Do oblasti vnitřní správy patří široký okruh záležitostí, avšak tato práce se zabývá pouze státním občanstvím, zejména jeho udělováním, se kterým mám osobní pracovní zkušenost. Další podkapitola je věnována matrikám, které se státním občanstvím úzce souvisí. Poslední podkapitola stručně popíše některé další oblasti vnitřní správy.

2.1 Pojem vnitřní správa

Nejprve je nezbytné vymezit, co vlastně vnitřní správa znamená. Vnitřní správa je jedním z klasických odvětví veřejné správy, která zahrnuje několik dílčích úseků. Z historického výkladu byla v období policejního (absolutistického) státu veškerá vnitřní správní činnost označována za policejní správu. Již v tuto dobu se dalo hovořit o „zbytkové“ správě, kdy se jednalo o takovou činnost státu, která nespádala do žádné z oblastí správy finanční, správy vojenské, správy zahraniční a správy justiční. V té době zahrnovala jak činnost pořádkovou, tak činnost pečovatelskou o vnitřní věci. Během liberálního právního státu se začala vyčleňovat specializovaná odvětví (např. správa školství, dopravy, zdravotnictví apod.).⁵

Vnitřní správa je nadále často vymezována v negativním smyslu, tedy jako správa „zbytková“. K pozitivnímu vymezení je nutno nahlédnout do kompetenčního zákona, který stanovuje působnost Ministerstva vnitra a z toho lze vyčíst co spadá do správy vnitřních věcí.⁶ Demonstrativní výčet záležitostí spadající do oblasti vnitřní správy je uveden v předchozí kapitole.

2.2 Státní občanství

V této podkapitole nejprve vysvětlím pojem státní občanství a rozdíl mezi pojmem státní občanství a státní příslušnost, dále podkapitola obsahuje současnou právní úpravu nabývání občanství České republiky, způsoby nabývání státního občanství. V dalších částech se již zaměřím na udělování státního občanství – tedy

---

5 JURNÍKOVÁ, Jana. *Správní právo: zvláštní část*. 6., dopl. vyd. [Brno]: Masarykova univerzita, 2009. ISBN 978-80-210-4847-8, s. 7-8.

6 Tamtéž.

na zákonné podmínky nutné k udělení občanství, řízení ve věci udělení státního občanství, zjednodušenou právní úpravu udělení občanství a udělení občanství z důvodu významného přínosu pro ČR.

2.2.1 Pojem

Státní občanství lze obecně chápat jako souhrn práv a povinností, jež plynou z příslušnosti fyzické osoby ke státu. Stát ukládá státnímu občanu povinnosti a zajišťuje práva, která občanu náleží.⁷

Právní řád se v daném státě v plném rozsahu vztahuje jen na státní občany příslušného státu. Další osoby – cizinci a bezdomovci – pobývající na území státu, jsou podřízeny svrchované státní moci, ale již nemají taková práva a povinnosti jako státní občané.⁸

Většina států stanovuje shodné oblasti práv a povinností, které se vztahují jen na státní občany dané země, ve svých právních předpisech. Jedná se o povinnost vojenské služby, povinnost zachovávat věrnost státu v cizině, aktivní a pasivní volební právo, právo na diplomatickou ochranu a právní pomoc v cizině, právo návratu do státu, ochrana před vydáním do ciziny, setrvání v režimu osobní působnosti převážné většiny zákonů státu, a konečně způsobilost k právním jednáním podle právní úpravy daného státu.⁹

Důležité je také zmínit pojem státní příslušnost, neboť může dojít k záměně s pojmem státní občanství. V tomto případě je příslušnost širším pojmem, jenž je nadřazený pojmu občanství. U příslušnosti jde nejen o vztah fyzických, ale i právnických osob ke státu. Zahrnuje tedy i občanství (fyzická osoba x stát). Mimo to se vztahují do příslušnosti také např. vzdušné a námořní prostředky mezinárodní dopravy.¹⁰

---

7 ČERNÝ, Jan a Miloš VALÁŠEK. České státní občanství: ucelený výklad právních předpisů upravujících státní občanství České republiky v návaznosti na státní občanství ČSR, ČSSR a ČSFR. Praha: Linde, 1996. ISBN 80-720-1018-2, s. 15.

8 ČERNÝ, Jan a Miloš VALÁŠEK. České státní občanství: ucelený výklad právních předpisů upravujících státní občanství České republiky v návaznosti na státní občanství ČSR, ČSSR a ČSFR. Praha: Linde, 1996. ISBN 80-720-1018-2, s. 15.

9 EMMERT, František. Dvojití občanství v českém právu. Vyd. 2. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-284-7, s. 6.

10 ČERNÝ, Jan a Miloš VALÁŠEK. České státní občanství: ucelený výklad právních předpisů upravujících státní občanství České republiky v návaznosti na státní občanství ČSR, ČSSR a ČSFR. Praha: Linde, 1996. ISBN 80-720-1018-2, s. 15.

2.2.2 Současná právní úprava nabývání státního občanství České republiky

Pokud se podíváme v České republice na právní předpisy podle právní síly, zjistíme, že státní občanství je obsaženo již v ústavním pořádku České republiky, a to v ústavním zákoně č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále jen „Ústava“) a v usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, Listina základních práv a svobod, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. a ústavního zákona č. 295/2021 Sb. (dále jen „LZPS“).

Čl. 12 odst. 1 Ústavy říká, že nabývání a pozbývání státního občanství ČR stanoví zákon. Je tak zřejmé, že institut státního občanství upravuje speciální zákon. Odst. 2 téhož článku stanovuje, že státního občanství se nelze zbavit proti vůli občana.¹¹ Vedle toho se v Ústavě můžeme setkat s pojmem „občan“ i v několika dalších článcích. Například hned první článek říká, že: „*Česká republika je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana.*“¹² Následně čl. 2 odst. 3 upravuje zásadu legality, když stanovuje, že státní moc slouží všem občanům, a zároveň je možné ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. V odst. 4 tohoto článku je vyjádřena zásada legální licence, která dává občanům svobodu nad státem, když stanovuje právo občanů činit vše, co není zákonem zakázáno, současně nikdo nesmí být nucen činit to, co zákon neukládá.¹³ Tato ustanovení jsou jedny z nejdůležitějších, bez nich by demokratický právní stát nemohl existovat. S vazbou Ústavy a státního občanství se dále setkáme v čl. 18 a 19, které občanům dávají aktivní a pasivní volební právo. Vázanost státního občanství České republiky a možnosti být zvolen se vztahuje na volby do Parlamentu České republiky.¹⁴ Dále je možné z Ústavy vyčíst, že prezidentem, soudcem a soudcem Ústavního soudu se mohou stát pouze státní občané.¹⁵

Vedle Ústavy je občanství zmiňováno i v LZPS. Čl. 42 LZPS upřesňuje, co se rozumí pojmem „občan“ používaném v LZPS, v jiných předpisech a také dává stejná práva cizincům k požívání lidských práv a základních svobod zaručených

---

11 Čl. 12 odst. 1 a 2 Ústavy.

12 Čl. 1 odst. 1 Ústavy.

13 Čl. 2 odst. 3 a 4 Ústavy.

14 Čl. 18 odst. 3, čl. 19 odst. 1 a 2 Ústavy.

15 Čl. 57 odst. 1, čl. 84 odst. 3, čl. 93 Ústavy.

LZPS, pokud nejsou přiznána vyloženě občanům. Pokud jde o práva jen občanů, jsou v LZPS výslovně uvedena. V ostatních případech užitím výrazu „každý“, se jedná o práva všech, bez ohledu na státní občanství.¹⁶

Dle LZPS má každý občan právo svobodného vstupu na území ČR (a zároveň je zakázáno občana nutit k opuštění vlasti)¹⁷, právo občanů zakládat politické strany a hnutí a sdružovat se v nich¹⁸, právo občanů na odpor¹⁹. Další ustanovení, která se týkají pouze našich státních občanů, nalezneme v člancích 11, 21, 25, 26, 30, 31 a 33 LZPS.

Na zákonné úrovni je nabývání a pozbývání státního občanství České republiky upraveno zákonem č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním občanství“ nebo také „ZSO“). Účinnost tohoto zákona je od 1. ledna 2014. Přijetím zákona došlo k nahrazení předchozího zákona České národní rady č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, a současně byl také zrušen zákon č. 193/1999 Sb., o státním občanství některých bývalých československých státních občanů.

Tento právní předpis je členěn do pěti částí.

První část se věnuje státnímu občanství ČR, dělí se na sedm hlav a některé z nich jsou dále členěny na díly. Hlava první této části obsahuje obecná ustanovení, kde stanovuje předmět úpravy tohoto předpisu, tedy že upravuje: *„způsoby nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, prokazování a zjišťování státního občanství České republiky, vydávání osvědčení o státním občanství České republiky (dále jen „osvědčení“), vedení evidence fyzických osob, které nabyly nebo pozbyly státní občanství České republiky, a přestupky na úseku státního občanství.“*²⁰ Z předmětu úpravy lze vyčíst, že zákon o státním občanství obsahuje komplexní úpravu v oblasti státního občanství. Následující paragraf tohoto zákona stanovuje, že dítětem se pro účely tohoto zákona rozumí fyzická osoba mladší osmnácti let, v případě že nenabyla plné svéprávnosti před

---

16 Čl. 42 odst. 1 až 3 LZPS.

17 Čl. 14 odst. 4 LZPS.

18 Čl. 20 odst. 2 LZPS.

19 Čl. 23 LZPS.

20 § 1 odst. 1 ZSO.

dovršením tohoto věku.²¹ Toto paragrafové znění je provázané s vymezením zletilosti v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku²² a také s definováním pojmu „dítě“ v Evropské úmluvě o státním občanství, která dítětem označuje osobu do osmnácti let věku, pokud nenabývá zletilosti dle práva dříve.²³ Hlava druhá se již zabývá samotným nabýváním státního občanství ČR, hlava třetí následně jeho pozbýváním. Čtvrtá hlava obsahuje ustanovení o prokazování, zjišťování a vydávání osvědčení o státním občanství ČR. Pátá hlava upravuje evidenci osob, které nabyly nebo pozbyly státní občanství ČR. Šestá hlava upravuje přestupky na tomto úseku a sedmá hlava obsahuje společná, přechodná, zmocňovací a závěrečná ustanovení.

Druhá, třetí, a čtvrtá část právního předpisu jsou věnovány novelizacím v dílčích zákonech, a to změně zákona o zpravodajských službách České republiky, změně zákona o evidenci obyvatel a změně zákona o správních poplatcích. Tyto části jsou velmi stručné, neboť obsahují každá jen jedno paragrafové znění.

Poslední, pátá, část zákona obsahuje ustanovení o dni nabytí účinnosti, tedy že zákon nabývá účinnost dnem 1. ledna 2014.

Zákon o státním občanství byl dosud čtyřikrát novelizován. Dvěma novelizacemi prošel v roce 2019 a dalšími dvěma v roce 2021.

První novelou, provedenou zákonem č. 207/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, zavedl s účinností od 6. září 2019 rozšíření skupiny osob, která může nabýt státní občanství ČR prohlášením, když zavedl, že nově mohou prohlášením nabýt občanství děti a vnuci bývalých československých a českých státních občanů.²⁴

Druhá novela reagovala na přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/199 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012, jenž se mělo začít používat od 16.

---

21 § 1 odst. 2 ZSO.

22 § 30 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

23 Čl. 2 písm. c) sdělení č. 76/2004 Sb. m. s., Ministerstva zahraničních věcí, o Evropské úmluvě o státním občanství.

24 Čl. 1 zákona č. 207/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů

února 2019.²⁵ Tato novela byla provedena zákonem č. 279/2019 Sb., kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy s účinností od 21. listopadu 2019. V důsledku těchto předpisů se ve správním řízení ve věci udělení státního občanství již nepožaduje předkládat vyšší ověření a úřední překlad veřejných listin do českého jazyka, pokud jsou vydané v souladu s uvedeným nařízením.²⁶ Jak již bylo uvedeno, další 2 novely zákona proběhly o 2 roky později.

Třetí novela byla provedena zákonem č. 270/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o občanských průkazech, účinným od 2. srpna 2021. Touto novelou došlo v zákoně o státním občanství pouze k formálním změnám, kdy se v některých ustanoveních pouze nahradily slovní obraty, např. „správní orgán“ nahradil slovo „úřad“ apod.²⁷

Dosud poslední, čtvrtá, novelizace předpisu byla provedena zákonem č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, s účinností od 1. února 2022. Tento novelizační zákon zrušil celý díl 3, včetně názvu „*Využívání údajů z jiných státem vedených evidencí*“.²⁸

Na zákonné úrovni je nutné neopomenout právní předpisy, které s institutem státního občanství a zejména s procesem jeho udělování bezpodmínečně souvisejí. Jako první bych uvedla zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jenž se využívá jako subsidiární předpis při správním řízení o udělení státního občanství. Dále se aplikuje zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správních poplatcích“), jenž stanovuje např. sazby poplatku při přijetí žádosti o udělení státního občanství ČR, při žádosti o vydání osvědčení o státním občanství ČR apod. Jako soudní prostředek ochrany před rozhodnutím správních orgánů ve správním řízení se využije zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů. Se státním občanstvím se pojí další zákony, např. zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

---

25 Čl. 27 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/199 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.

26 § 66 odst. 1 ZSO.

27 Čl. XVIII zákona č. 270/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o občanských průkazech.

28 Čl. CLXIV zákona č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci.

republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jenž upravuje mimo jiné povolení k trvalému pobytu na území, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje mimo jiné určení otcovství.

Podzákonými právními předpisy, které slouží k provedení zákona o státním občanství jsou zejména vyhlášky a nařízení. Mezi ně se řadí vyhláška č. 191/2014 Sb., o vzorech dokladů podle zákona o státním občanství České republiky, která obsahuje vzor listiny o udělení státního občanství (dále jen „listina“), vzor listiny o nabytí státního občanství, vzor dokladu o pozbytí státního občanství a vzor osvědčení o státním občanství. Dále vyhláška č. 433/2013 Sb., o prokazování znalosti českého jazyka a českých reálií pro účely udělování státního občanství České republiky, která stanovuje podrobnosti ke konání zkoušky z českého jazyka a reálií a také v ní nalezneme rovnocenné jazykové zkoušky.

2.2.3 Způsoby nabývání státního občanství České republiky

Právní úprava státního občanství České republiky, jak již bylo řečeno výše, je zakotvena v zákoně č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky. Ústava v článku 12 odstavci 1 vymezuje, že nabývání a pozbývání státního občanství České republiky stanoví zákon. Druhý odstavec potom stanovuje, že nikdo nemůže být zbaven státního občanství proti své vůli.²⁹

Z ustanovení § 3 zákona o státním občanství České republiky vyplývá, že státní občanství České republiky se nabyvá narozením, určením otcovství, osvojením, nalezením na území České republiky, udělením, prohlášením, anebo v souvislosti se svěřením do ústavní, pěstounské nebo jiné formy náhradní péče.³⁰

2.2.4 Nabytí státního občanství České republiky udělením

Nabytí státního občanství ČR udělením se věnují ustanovení § 11 a násl. ZSO. Dle mého názoru se jedná o nejsložitější způsob nabytí občanství, pomineme-li dekretální řízení, jelikož je k prokázání splnění podmínek potřeba shromáždit ve většině případů velké množství podkladů, dalším hlediskem je

---

²⁹ Čl. 12 Ústavy.

³⁰ § 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky.

náročnost z hlediska času, protože se jedná o dlouhosáhlý proces, pro žadatele může představovat značnou nejistotu ve výsledku rozhodnutí ve věci.

2.2.5 Podmínky udělení státního občanství České republiky

Pro udělení státního občanství České republiky musí žadatel splnit několik taxativně stanovených zákonných podmínek, které jsou blíže specifikovány níže.

Dle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství ČR: „*Státní občanství České republiky lze udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14.*“.

Výše uvedené ustanovení požaduje, aby byl prokázán vztah mezi žadatelem o státní občanství a Českou republikou, což se projevuje tím, že žadatel prokáže, že je v České republice integrován, a to zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního. Z hlediska rodinného se v rámci integrace hodnotí zejména intenzita a počet rodinných a osobních vazeb žadatele na státní občany České republiky, z hlediska pracovního se ověřuje, jakým způsobem se žadatel uplatňuje na trhu práce doložením své pracovní minulosti v České republice, nebo z hlediska sociálního, přičemž se jedná např. o: „*podíl na fungování společnosti, činnost v občanských sdruženích, a míra jeho zapojení do společenského života, přijetí kulturních tradic.*“³¹ Všechny výše uvedené skutečnosti mohou mít vliv při prokazování, zda žadatel prokáže plnou integraci do české společnosti, avšak z výše uvedených hledisek postačuje, aby bylo prokázáno pouze jedno z výše uvedených hledisek. Tuto podmínku není možné prominout.

Zákon obsahuje ustanovení, které zamezuje udělení státního občanství osobě, která: „*ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví nebo hodnoty*“.³² K ověření dochází tak, že si oddělení státního občanství vyžádá stanoviska od Policie ČR a zpravodajských služeb ČR o každé fyzické osobě starší 15 let, která žádá o udělení státního občanství.³³ V případě že z doloženého stanoviska bezpečnostního sboru vyjde najevo, že konkrétní osobě není z důvodu bezpečnosti státu doporučeno udělení

31 Důvodová zpráva k § 13 ZSO.

32 § 13 odst. 2 ZSO.

33 § 22 odst. 3 ZSO.

státního občanství, oddělení státního občanství v rámci správního uvážení tuto skutečnost zohlední a následně ji promítne ve výroku rozhodnutí ve věci. V odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti se v takovém případě uvede pouze informace, že k zamítnutí došlo na základě ohrožení bezpečnosti státu, neboť přesný obsah stanoviska je utajovanou informací. Žadatel se tak nedozví, co bylo důvodem negativního stanoviska bezpečnostních sborů. V této souvislosti je třeba zmínit, že na udělení státního občanství ČR není právní nárok. V případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká ze zákona, ale na základě rozhodnutí státního orgánu, je tomuto státnímu orgánu dána možnost správního uvážení, zda žádosti vyhoví či nikoliv.³⁴

Další nezbytnou podmínkou pro udělení státního občanství České republiky je, že žadatel má na území České republiky udělen trvalý pobyt. Datum udělení trvalého pobytu zaznamenává Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra do informačního systému cizinců. Oddělení státního občanství odboru všeobecné správy ministerstva vnitra z tohoto informačního systému opatří výpis, jenž obsahuje například informaci o výše zmíněném trvalém pobytu (tedy data od kdy ho má žadatel povolen), adresu trvalého pobytu, adresu pro doručování nebo zda má žadatel datovou schránku (v kladném případě též její identifikátor). Pokud je žadatel občanem státu Evropské unie, je potřeba mít povolen trvalý pobyt nepřetržitě minimálně 3 roky. Jde-li o občana státu mimo Evropskou unii, musí mít povolen trvalý pobyt minimálně 5 let. Třetím a posledním způsobem splnění této podmínky je, že žadatel má ke dni podání žádosti o udělení státního občanství povolen trvalý pobyt (po dobu kratší než 3 roky či 5 let), avšak jeho předchozí pobytové oprávnění dosahuje alespoň 10 let.³⁵

Splnění této podmínky může být v některých případech prominuto. Podmínka délky trvalého pobytu může být prominuta žadateli, který má udělen trvalý pobyt, a který:

„a) narodil se na území České republiky,

b) je nebo byl státním občanem ČR nebo České socialistické republiky, popřípadě do roku 1968 státním občanem Československé republiky nebo Československé socialistické republiky,

---

³⁴ Seznámení se s rozhodnutím o rozkladu ministra v mé praxi.

³⁵ § 14 odst. 1 ZSO.

- c) alespoň jeden z jeho rodičů je státním občanem České republiky,*
- d) byl po dosažení věku 18 let osvojen státním občanem České republiky,*
- e) jeho manžel nebo registrovaný partner, se kterým žije ve společné domácnosti je státním občanem České republiky,*
- f) má povolen trvalý pobyt na území České republiky z důvodů humanitárních, jiných důvodů hodných zvláštního zřetele, nebo pokud je jeho pobyt na území v zájmu České republiky,*
- g) je ke dni podání žádosti mladší 18 let, nebo*
- h) je bezdomovcem nebo mu byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu, pokud platnost rozhodnutí o udělení této formy mezinárodní ochrany trvá.“³⁶*

V mé pracovní praxi jsem se setkala s případy, kdy se zletilým žadatelům nejčastěji promíjí splnění podmínky z toho důvodu, že jeho manžel (manželka), se kterým (kterou) žije ve společné domácnosti, je státním občanem České republiky. Tato podmínka se nejčastěji ověřovala pomocí pobytové kontroly, které zajišťovalo příslušné krajské ředitelství Policie České republiky. V případě nezletilého žadatele se nejčastěji promíjí splnění podmínky délky trvalého pobytu buď z důvodu, že se narodil na území ČR, nebo alespoň jeden z jeho rodičů je státním občanem ČR, a nebo je ke dni podání žádosti mladší 18 let, případně více důvodů navzájem. Pro úplnost z vlastní praktické zkušenosti dodávám, že u žadatelů mladších 15 let je velmi akcentováno na jejich rodinnou integraci – pokud tedy rodiče takového nezletilého žadatele nejsou státními občany České republiky, tak k prominutí této podmínky téměř nedochází, byť se tento nezletilý žadatel narodil na území České republiky a je mladší 18 let (za určitých okolností lze uvažovat o prominutí této podmínky za předpokladu, že by takto nezletilý žadatel byl bez státního občanství, tj. apatrida).

Dle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky je zapotřebí prokázat, že se žadatel zdržoval na území České republiky v rozsahu jedné poloviny doby pobytu. Pokud jde o žadatele pocházejícího ze státu Evropské unie, prokazuje „fakticitu pobytu“ po dobu alespoň 1,5 roku v rámci posledních 3 let před podáním žádosti. V případě že pochází ze státu mimo Evropskou unii,

---

³⁶ § 15 odst. 1 ZSO.

prokazuje tuto fakticitu po dobu alespoň 2,5 roku v rámci posledních 5 let.³⁷ Za předpokladu, že se dovolává podmínky v § 14 odst. 1 písm. c) zákona o státním občanství České republiky, tak tento žadatel prokazuje fakticitu pobytu po dobu alespoň 5 let. Uvedené lze doložit např. pracovními smlouvami, příznáními k dani z příjmů FO, potvrzeními o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti, evidenčními listy důchodového pojištění, razítky v cestovním pase, lékařskými zprávami apod.

Splnění této podmínky je možné prominout žadateli, který: „*má na území ČR povolen trvalý pobyt a jeho manžel nebo partner, se kterým žije ve společné domácnosti, je státním občanem ČR nebo je ke dni podání žádosti mladší 18 let.*“³⁸ Aby mohlo dojít k posouzení, zda je možné podmínku podle tohoto ustanovení prominout, tak Ministerstvo vnitra spolupracuje s krajským ředitelstvím policie kraje dle místa trvalého pobytu žadatele, případně Krajským ředitelstvím policie hlavního města Prahy, pokud má žadatel trvalý pobyt v Hlavním městě Praze (jak jsem ostatně již uvedla u možnosti prominout splnění podmínky v § 14 odst. 1 zákona o státním občanství). Ministerstvo vnitra zašle krajskému ředitelství Policie ČR žádost o provedení pobytové kontroly, přičemž v této referent (zařazený v oddělení státního občanství) žádosti specifikuje osobní údaje o žadateli a manželovi/manželce nebo partnerovi/partnerce, aby mohlo dojít k jejich identifikaci při pobytové kontrole. O provedené pobytové kontrole je sepsán záznam, jenž obsahuje informaci, jestli žadatel na uvedené adrese žije a zda zde žije i s manželem/manželkou nebo partnerem/partnerkou. Tento záznam je následně zaslán Ministerstvu vnitra, opatřen tzv. PIDem (čárový kód) a s číslem jednacím založen do spisu.

Dle § 14 odst. 3 písm. a) zákona o státním občanství České republiky nesmí být žadatel v České republice pravomocně odsouzen pro nedbalostní trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nebo pro úmyslný trestný čin.³⁹ Tato podmínka se ověřuje výpisem z evidence Rejstříku trestů, o který si správní orgán I. stupně požádá sám prostřednictvím formuláře.

Dle § 14 odst. 3 písm. b) zákona o státním občanství České republiky žadatel prokáže, že se zdržoval na území České republiky v posledních 10 letech

---

37 § 14 odst. 2 ZSO.

38 § 15 odst. 2 ZSO.

39 § 14 odst. 3 písm. a) ZSO

předem dnem podání žádosti (resp. že nepobýval v tomto období po dosažení věku 15 let nepřetržitě více než 6 měsíců v zahraničí). Pokud žadatel neprokáže, že se zdržoval v tomto období na území České republiky, nebo se zdržuje na území České republiky dobu kratší 10 let, tak doloží výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad ze svého domovského státu (včetně úředního překladu vyjma jazyku slovenského; popř. včetně případných forem ověření) prokazující, že nebyl pravomocně odsouzen pro nedbalostní trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo pro úmyslný trestný čin.⁴⁰ V rámci prokázání splnění podmínky v § 14 odst. 3 písm. b) zákona o státním občanství České republiky žadatel prokáže, zda se nezdržoval v cizí, popř. domovské zemi nepřetržitě více než 6 měsíců. Uvedené lze doložit stejnými podklady, jakými se prokazuje fakticita pobytu podle § 14 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky. Pokud tuto podmínku žadatel neprokáže, popř. se zdržoval v jiném cizím státě nepřetržitě více než 6 měsíců, tak dokládá z daného cizího státu výpis z evidence Rejstříku trestů. Pro zajímavost dodávám, že v případě Vietnamu je postačuje písemné vyjádření od Velvyslanectví Vietnamské socialistické republiky v Praze, kde daná úřední osoba potvrdí trestní bezúhonnost vietnamského státního občana. Samozřejmostí je, že tyto výpisy z evidence Rejstříku trestů (či jiné rovnocenné doklady) je zapotřebí opatřit úředním překladem do českého jazyka. Mimo to také dodávám, že pokud je domovský stát (ze kterého je vyžadován výpis) členem EU, je možné zažádat na pracovištích Czech POINT o výpis z evidence Rejstříku trestů s přílohou se záznamy z členských států.

Podmínka v ustanovení § 14 odst. 3 písm. a) a b) zákona o státním občanství České republiky je splněna, pokud se na žadatele hledí, jako by nebyl odsouzen, nebo pokud byl v cizím státě odsouzen za čin, který není trestný podle práva České republiky.⁴¹

Dle § 14 odst. 4 a 5 zákona o státním občanství České republiky je zapotřebí složit zkoušku z českého jazyka, přičemž tuto zkoušku pořádá Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzita Karlova. Tuto zkoušku nemusí skládat ten, kdo po dobu 3 školních let studoval základní, střední, nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk, dále žadatel, který je ke dni podání žádosti mladší 15 let nebo starší 65 let, nebo žadatel s tělesným nebo mentálním

---

40 § 14 odst. 3 písm. b) ZSO.

41 § 14 odst. 3 písm. a) až b) ZSO.

postižením, které mu znemožňuje osvojit si znalost českého jazyka.⁴² Je nezbytné, aby žadatel, který chce pro splnění této podmínky využít své absolvované vysokoškolské studium předložil doklad, jenž prokáže absolvování alespoň 6 akademických semestrů a zároveň bude obsahovat informace, že studium probíhalo v českém jazyce (takovým dokladem může být například dodatek k vysokoškolskému diplomu). Pro účel uznání délky doloženého studia je nutné, aby studium probíhalo aktivním způsobem, to znamená, že nepostačuje, aby byl žadatel pouze zapsán ke studiu a nechal si v průběhu semestru převážnou část zkoušek uznat z předchozího studia. Je tak nezbytné, aby se žadatel výuky v průběhu semestru účastnil, což lze prokázat dokladem o absolvovaných zkouškách v průběhu daného semestru.⁴³ Jako doklady, které mohou být předloženy k prokázání studia na základní nebo střední škole pak lze uvést zejména vysvědčení, výuční list (v případě dosažení středního odborného vzdělání), maturitní vysvědčení (v případě úplného středního odborného vzdělání nebo úplného středního všeobecného vzdělání).

Za rovnocennou jazykovou zkoušku se v souladu s ustanovením § 13 vyhlášky č. 433/2013 Sb., o prokazování znalosti českého jazyka a českých reálií pro účely udělování státního občanství České republiky považuje maturitní zkouška z českého jazyka; státní jazyková zkouška z českého jazyka vykonaná na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky; státní závěrečná zkouška, státní rigorózní zkouška či státní doktorská zkouška vykonaná na vysoké škole v rámci studijního programu uskutečňovaného v českém jazyce; zkouška z českého jazyka jako cizího jazyka pro úroveň B1 nebo vyšší, certifikovaná Asociací jazykových zkušebních institucí v Evropě (ALTE) a uskutečňovaná plnoprávným členem této asociace.⁴⁴ Zároveň ustanovení § 15 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky umožňuje prominout zkoušku z důvodů hodných zvláštního zřetele⁴⁵ (jedná se nejčastěji o nepříznivý zdravotní stav žadatele, který znemožňuje žadateli osvojit si český jazyk – uvedené lze doložit např. lékařskou zprávou).

Dle § 14 odst. 5 zákona o státním občanství České republiky je zapotřebí složit též zkoušku z reálií, přičemž tyto zkoušky taktéž pořádá Ústav jazykové a

---

42 § 14 odst. 4 a 5 ZSO.

43 Seznámení se s rozhodnutím o rozkladu ministra v mé praxi.

44 § 13 vyhlášky č. 433/2013 Sb., o prokazování znalosti českého jazyka a českých reálií pro účely udělování státního občanství České republiky.

45 § 15 odst. 3 ZSO.

odborné přípravy Univerzita Karlova. Tuto zkoušku, stejně jako zkoušku z českého jazyka, nemusí skládat ten, kdo po dobu 3 školních let studoval základní, střední, nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk, dále žadatel, který je ke dni podání žádosti mladší 15 nebo starší 65 let, nebo žadatel s tělesným nebo mentálním postižením, které mu znemožňuje osvojit si znalost českého jazyka. Zároveň ustanovení § 15 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky umožňuje prominout zkoušku z důvodů hodných zvláštního zřetele (znovu se jedná nejčastěji o zdravotní stav žadatele).⁴⁶

Dle § 14 odst. 6 zákona o státním občanství České republiky žadatel prokáže, že neporušil závažným způsobem povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky, vyživovací povinnost vůči dítěti, které má trvalý pobyt na území České republiky, nebo veřejnoprávní povinnosti k obci, ve které je žadatel přihlášen k pobytu, jde-li o povinnosti uložené obcí v samostatné působnosti. Uvedené se nejčastěji dokládá potvrzením od zdravotní pojišťovny, České správy sociálního zabezpečení, finančního úřadu, celního úřadu; a k samostatné působnosti vydává stanovisko úřad, kde má žadatel trvalý pobyt.⁴⁷ Samotný správní orgán I. stupně si pro ověření splnění této podmínky vyžaduje od příslušných zdravotních pojišťoven či okresních správ sociálního zabezpečení přehled uskutečněných plateb (povinnost poskytnout Ministerstvu vnitra součinnost je mimo jiné stanovena v § 22 odst. 1 ZSO). Nedoplatků se pak nejčastěji dopouští osoby samostatně výdělečně činné či osoby bez zdanitelných příjmů. Pokud jde o nedoplatky v zanedbatelné výši, tak takové nehrají roli ve výsledném rozhodnutí ve věci. Podle aktuální ustálené praxe je rozhodná hranice nedoplatků 5 000 Kč, kdy vždy při posuzování záleží na konkrétní situaci konkrétního případu.

Dle § 14 odst. 7 zákona o státním občanství České republiky žadatel prokáže výši a zdroje svých příjmů, popřípadě splnění oznamovací povinnosti při přeshraničním převozu nebo bezhotovostní převod finančních prostředků z ciziny, a že ze svých příjmů v deklarované výši odvádí daň, pokud podle jiného právního předpisu tuto povinnost neplní jiná osoba. Při prokazování této podmínky je

---

46 § 14 odst. 5 ZSO.

47 § 14 odst. 6 ZSO.

potřeba, aby žadatel předložil takové doklady, kterými prokáže své příjmy v posledních 3 letech před podáním žádosti. Pokud jde o žadatele mladšího 18 let, tak ten nemusí tuto podmínku prokazovat.⁴⁸ Uvedené lze doložit např. priznáním k dani z příjmů FO, platebním výměrem, opisem vybraných údajů z daňového priznání fyzické osoby, mzdovými listy, výplatními páskami, potvrzeními o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti apod. Z praktického hlediska mohou konstatovat, že je zapotřebí, aby tyto podklady byly opatřeny náležitostmi, jako je podpis a razítko výstavce, popř. razítko finančního úřadu. Pokud byl žadatel během posledních 3 let převážně závislý na příjmech manžela, doloží zdroj a výši příjmů manžela v rozhodném období. V případě, že byl žadatel závislý na příjmech jiné osoby, doloží čestné prohlášení této osoby a uvede peněžité částky, které od ní dostal.

Dle § 14 odst. 8 zákona o státním občanství České republiky: „*Státní občanství České republiky lze udělit žadateli, který prokáže, že jeho pobyt na území České republiky v posledních 3 letech předcházejících dni podání žádosti výrazně a bez vážných důvodů nezatěžoval systém státní sociální podpory nebo systém pomoci v hmotné nouzi.*“⁴⁹ Žadatel tuto podmínku prokáže doložením potvrzení od Úřadu práce České republiky o tom, zda v posledních 3 letech předcházejících dni podání žádosti čerpal dávky státní sociální podpory a dávky pomoci v hmotné nouzi. Při posuzování splnění nebo nesplnění této podmínky hraje roli, zda je žadatel převážně závislý na dávkách ze systému státní sociální podpory nebo systému pomoci v hmotné nouzi. Do tohoto posuzování se nezahrnuje rodičovský příspěvek, neboť není vnímán jako „negativní“ příspěvek, dále pokud žadatel čerpá příspěvky při přípravě na budoucí povolání, nebo pokud jde o žadatele, který pečuje o osobu blízkou, jež je závislá na této péči.

2.2.6 Řízení ve věci nabytí státního občanství udělením

Řízení o udělení státního občanství je jedním z mnoha typů správního řízení. Nestanoví-li zákon o státním občanství jinak, použije se správní řád jako obecný předpis. Řízení ve věci udělení státního občanství ČR upravuje paragrafové znění 17 až 27 zákona o státním občanství ČR. Tato část podkapitoly zahrnuje jak teoretické, tak praktické poznatky.

---

⁴⁸ § 14 odst. 7 ZSO.

⁴⁹ § 14 odst. 8 ZSO.

Podání a zahájení řízení

Zákon stanovuje, že žádost žadatel podá u krajského úřadu nebo v Praze u úřadu městské části Praha 1 až 22 příslušného podle místa povoleného trvalého pobytu.⁵⁰ O žádostech o udělení občanství je oprávněno rozhodovat pouze ministerstvo.⁵¹ Zákon o státním občanství neobsahuje ustanovení o okamžiku, kterým je správní řízení zahájeno, a tak se použije obecná úprava dle správního řádu, který stanoví, že řízení se zahajuje dnem, kdy žádost došla věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.⁵² Důvodová zpráva k ZSO uvádí, že: „*Správní řízení je oproti současné platné právní úpravě zahájeno dnem, kdy žádost došla úřadu příslušnému k přijetí žádosti dle § 17.*“⁵³ Zahájení řízení o udělení občanství tedy připadá na den podání žádosti u krajského úřadu nebo úřadu městské části v hlavním městě Praze. Dle důvodové zprávy tato skutečnost zajišťuje žadatelům procesní ochranu již od okamžiku, kdy žádost podali, tedy ještě předtím, než se s ní seznámí ministerstvo, které je věcně příslušné pro projednání a rozhodnutí ve věci.⁵⁴ Je však třeba zdůraznit, že lhůta pro vydání rozhodnutí se počítá až od okamžiku, kdy byla žádost doručena ministerstvu.

Žádost je třeba podat osobně.⁵⁵ Manželé mají možnost podat společnou žádost o státní občanství, případně do ní mohou zahrnout i své děti (do 18 let věku). Pro celou rodinu pak bude veden pouze jeden spis s jednou spisovou značkou. V případě, že žádost podává jen jeden z rodičů a chce do ni zahrnout své děti, je potřeba písemný úředně ověřený podpis druhého rodiče, nebo je možné učinit písemný souhlas před správním orgánem. To samé platí, pokud rodič podává samostatnou žádost jen pro své dítě. V případě, že jde o dítě starší 15 let, je potřeba jeho souhlas s úředně ověřeným podpisem, nebo souhlas podepsat před správním orgánem. Pro úplnost dodávám, že pokud v průběhu správního řízení o společné žádosti nabude dítě zletilosti, tak dochází k vyloučení jeho žádosti ze společného řízení, a tato žádost bude projednána samostatně.

Vlastní žádost musí mít náležitosti stanovené správním řádem – tedy kdo ji podává, čeho se týká a co požaduje, komu ji podává a podpis žadatele. Pokud chce

---

50 § 17 ZSO.

51 § 11 ZSO.

52 § 44 odst. 1 správního řádu.

53 Důvodová zpráva k § 23 ZSO .

54 Tamtéž.

55 Důvodová zpráva k § 17 ZSO

žadatel požádat o prominutí splnění některé podmínky, musí být buď přímo z vlastní žádosti, nebo ze samostatného dokumentu patrné z jakých konkrétních důvodů požaduje prominutí té které podmínky. Společně se žádostí je nezbytné správnímu orgánu předložit doklady, kterými jsou:

- rodný list – předkládá se originál nebo úředně ověřená kopie, v případě cizojazyčného dokladu se předkládá úředně přeložená kopie (příp. včetně doložky Apostille nebo jinou formou vyššího ověření),
- oddací list – předkládá se taktéž originál nebo úředně ověřená kopie, v případě cizojazyčného dokladu platí stejné podmínky jako u rodného listu (pokud žadatel uzavřel manželství),
- úmrtní list (pokud je žadatel ovdovělý),
- výpis z evidence trestů nebo jiný rovnocenný doklad vydaný příslušným soudem nebo správním orgánem cizího státu – tento doklad předkládá žadatel, který se v ČR zdržuje méně než 10 let (před podáním žádosti) nebo pokud se během posledních 10 let zdržoval nepřetržitě více než 6 měsíců v zahraničí; tento doklad nesmí být starší 6 měsíců,
- životopis psaný volnou formou v českém jazyce – žadatel v něm zejména uvede, jak dlouho se zdržuje na území ČR, přehled o zahraničních pobytech včetně délky tohoto pobytu, přehled o studiu a zaměstnání či jiné výdělečné činnosti v ČR, informace o rodinném a společenském životě, další informace dle uvážení,
- doklad o absolvování zkoušky znalosti z českého jazyka a reálií – předkládají žadatelé od 15 do 65 let, ve formě originálu nebo úředně ověřené kopie, nebo
- doklad potvrzující absolvování alespoň 3 školních let základní, střední nebo vysoké školy, na kterých byl vyučujícím jazykem český jazyk – tito žadatelé nemusejí skládat zkoušku z českého jazyka a reálií, nebo
- doklad prokazující rovnocenné jazykové zkoušky (maturitní zkouška z českého jazyka, státní jazyková zkouška z českého jazyka, státní závěrečná zkouška, státní rigorózní zkouška či státní doktorská zkouška vykonaná na vysoké škole v rámci studijního programu probíhající v českém jazyce, zkouška z českého jazyka jako cizího jazyka pro úroveň

- alespoň B1, certifikovaná Asociací jazykových zkušebních institucí v Evropě), tento doklad však nenahrazuje zkoušku z reálií,
- doklady prokazující pobyt na území ČR (k prokázání splnění podmínek dle § 14 odst. 2 a 3), tedy zejména pracovní, studijní či jiné doklady, ze kterých bude zřejmý pobyt v takové délce, kterou stanovují podmínky,
  - potvrzení o neexistenci nedoplatku od veřejné zdravotní pojišťovny, finančního úřadu, celní správy a české správy sociálního zabezpečení, kdy tyto potvrzení nesmí být starší 30 dnů před dnem podání žádosti,
  - potvrzení od Úřadu práce ČR zda žadatel pobíral v posledních 3 letech dávky ze systému státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi,
  - doklady prokazující příjmy žadatele v posledních 3 letech před dnem podání žádosti (např. mzdové listy, výplatní pásky, daňové přiznání, rozhodnutí o starobním či invalidním důchodu atd.), pokud byl žadatel odkázán na příjmy jiné osoby (např. manžela/partnera), tak doklady prokazující její příjmy v posledních 3 letech před podáním žádosti, doklady o příjmech ze zahraničí (pokud jimi disponuje),
  - potvrzení o zaměstnání, pracovní smlouvy, příp. výpis z živnostenského rejstříku z výdělečné činnosti v ČR,
  - potvrzení o studiu, vysvědčení, vysokoškolské diplomy, pokud žadatel studuje nebo studoval v ČR

Při podání žádosti o udělení státního občanství je třeba počítat s úhradou správního poplatku, který činí u zletilé fyzické osoby 2 000 Kč, u nezletilé fyzické osoby 500 Kč a u azylanta 500 Kč.⁵⁶ Před nabytím účinnosti zákona č. 270/2021 Sb., kterým došlo k novelizaci zákona o správních poplatcích (tj. do 1. 8. 2021), se naopak správní poplatek hradil až po té, co žadatelům bylo ze strany správního orgánu I. stupně uděleno státní občanství podle § 11 a násl. zákona o státním občanství České republiky.

Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že pokud žadatelé nesplňovali nějakou podmínku v § 13 či 14 zákona o státním občanství České republiky, tak poté, co jim bylo zasláno oznámení o tom, že byly shromážděny podklady nezbytné pro

---

⁵⁶ Položka 8 zákona o správních poplatcích.

vydání rozhodnutí (včetně poučení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu), tak velice často brali tito žadatelé svou žádost o udělení zpět, neboť neriskovali jakoukoliv ekonomickou ztrátu. Navíc poté, co bylo v případě zpětvzetí žádosti zastaveno řízení, mohli tito žadatelé podat novou žádost téměř okamžitě (resp. po nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení), přičemž často odpadl „problematický rok“ v souvislosti s prokázáním podmínky v § 13 či 14 zákona o státním občanství České republiky v rámci rozhodného období (a udělení státního občanství tak již nic, kromě časové náročnosti, nebránilo).

Při předložení žádosti a výše uvedených dokladů (příloh) krajský úřad nebo úřad městské části s žadatelem vyplní dotazník (vzor v přílohách č. 1 a 2). Krajský úřad (či úřad městské části) si vyžádá stanovisko obecního úřadu obce, ve které je žadatel přihlášen k trvalému pobytu. Toto stanovisko obsahuje informace, zda žadatel plní své povinnosti vůči obci, zejména zda hradí místní poplatky, nepáchá přestupky apod. Úřad následně zašle žádost se všemi přílohami, včetně stanoviska obce a svého vlastního stanoviska Ministerstvu vnitra ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího podání.⁵⁷ Bohužel musím konstatovat, že ne všechny krajské úřady, resp. úřady městských částí, tuto lhůtu dodržují a mnohokrát jsem se bohužel setkala s tím, že tyto podklady byly na Ministerstvo vnitra odeslány až po 3 měsících.

Průběh řízení u ministerstva

Referent oddělení státního občanství převážnou část výkonu své práce provádí v systému GINIS, což je elektronický systém, ve kterém se provádí práce se spisy. V tomto systému dochází k vytváření nových dokumentů, jejich schvalování, odesílání (datovou zprávou nebo e-mailem) apod. Každý elektronický spis má svou spisovou značku, název jaké věci se týká a soupis spisu, který obsahuje všechny součásti spisu včetně jejich čísel jednacích.

Ministerstvo žadatele obeznámí s tím, že žádost obdrželo a současně žadateli sdělí spisovou značku, pod kterou věc projednává.

Ministerstvo si z informačního systému cizinců opatří výpis, díky čemuž získá relevantní informace o žadateli (např. od kdy má žadatel povolen trvalý

---

⁵⁷ § 21 odst. 1 a 2 ZSO

pobyt na území ČR, adresu trvalého pobytu, doručovací adresu, rodinné vazby apod.). Mimo to si také opatří aktuální výpis z evidence Rejstříku trestů k osobě žadatele.⁵⁸

Ministerstvo je dále také oprávněno v případě pochybností o správnosti údajů uvedených v předložených dokladech, nebo pokud jako podklad pro posouzení žádosti je doklad nedostatečný, zažádat o informaci jiný státní orgán, orgán územního samosprávného celku nebo zdravotní pojišťovnu, které jsou povinny požadovanou informaci poskytnout, pokud ji mají k dispozici.⁵⁹

V praxi dochází nejčastěji k součinnosti s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ČR, Českou správnou sociálního zabezpečení a Odborem migrační a azylové politiky Ministerstva vnitra.

Přerušení řízení

Pokud ministerstvo při posuzování splnění zákonných podmínek dle ustanovení § 13 a § 14 ZSO zjistí, že některé z podmínek nejsou dostatečně prokázány nebo žádost není kompletní, řízení usnesením přeruší a současně vyzve žadatele k odstranění nedostatků žádosti. Řízení se přerušuje na přiměřeně stanovenou lhůtu (v praxi nejčastěji na 30 nebo 60 dnů, dle uvážení jak náročné bude shromáždění podkladů žadatelem).⁶⁰ Tato stanovená lhůta běží ode dne doručení usnesení. Dnem doručení je u doporučeného dopisu datum převzetí (vyznačen na doručence), u datové zprávy je dnem doručení přihlášení se do datové schránky. Pokud si žadatel nevyzvedne zásilku (obsahující dané usnesení) do 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, považuje se za doručenu posledním dnem této lhůty – v daném případě tak bude doručeno fikcí.⁶¹ Proti usnesení o přerušení řízení lze podat rozklad ministrovi vnitra⁶² ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení usnesení.⁶³

Správní řízení pokračuje dnem, kdy ministerstvo obdrží od žadatele požadované podklady, nebo nejdéle po uplynutí lhůty.⁶⁴

---

58 § 22 odst. 2 ZSO

59 § 22 odst. 1 ZSO

60 § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu ve spojení s § 45 odst. 2 správního řádu

61 § 24 odst. 1 správního řádu

62 § 152 odst. 1 správního řádu.

63 § 83 odst. 1 správního řádu.

64 § 65 odst. 2 správního řádu

Žadatel má možnost využít svého práva a požádat o nahlížení do spisu kdykoliv během správního řízení a i po jeho ukončení.⁶⁵ Nahlízet do spisu může žadatel (jakožto účastník řízení), jeho zástupce, případně jiné osoby, které prokáží právní zájem nebo jiný vážný důvod, pokud tím nebude dotčeno právo účastníka řízení, dalších dotčených osob nebo veřejný zájem.⁶⁶ Během nahlížení si může žadatel (či jeho zástupce) opatřit výpisy, a zároveň má právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Vydání těchto kopií je pak zpoplatněno správním poplatkem dle sazebníku zákona o správních poplatcích.⁶⁷ Z nahlížení do spisu jsou vyloučeny podklady, které obsahují utajované informace nebo informace, na které se vztahuje zákonem uložená povinnost mlčenlivosti.⁶⁸ O nahlížení do spisu je sepsán protokol, jenž obsahuje zejména místo, čas, označení úkonů, které jsou předmětem zápisu, identifikační údaje přítomných osob, zprávu o průběhu jednání, označení správního orgánu a jméno, příjmení a funkci (nebo služební číslo) přítomné oprávněné úřední osoby.⁶⁹ S protokolem o nahlížení do spisu se seznámí účastník řízení (žadatel) nebo jeho zástupce, a pokud s ním souhlasí, podepíše ho společně s úřední osobou.⁷⁰ Pro doplnění informací považují za důležité připomenout, že zástupcem je zákonný zástupce, opatrovník nebo zmocněnec.⁷¹

V praxi je vhodné se na termínu nahlížení do státoobčanského spisu předem telefonicky dohodnout s konkrétním referentem oddělení státního občanství. Nahlížení do spisu se nejčastěji účastní buď samotní žadatelé, nebo zmocněnci, jimiž se žadatelé nechávají zastoupit na základě plné moci. Během nahlížení dochází k objasňování některých skutečností a žadatelé (příp. zástupci) si opatřují kopie části nebo celého spisu formou fotodokumentace na mobilní telefon. Nahlížení jsou ve většině případů přítomní dva referenti, přičemž jeden vede průběh nahlížení a druhý sepisuje protokol. V tom případě se podepisují na protokol oba přítomní referenti. Protokol je vyhotovován ve dvou výtiscích, jeden výtisk dostane žadatel (zástupce), druhý výtisk se zakládá do spisu.

---

65 § 38 odst. 1 správního řádu.

66 § 38 odst. 1 a 2 správního řádu

67 Položka 3 přílohy zákona o správních poplatcích

68 § 38 odst. 6 správního řádu

69 § 18 odst. 1 a 2 správního řádu

70 § 18 odst. 3 správního řádu

71 § 31 správního řádu

Je nutné zmínit, že žadatel má možnost požádat ministerstvo o prodloužení lhůty pro odstranění nedostatků žádosti v souladu se správním řádem.⁷² Pokud nebude překážka v řízení (příp. ani po případném prodloužení lhůty) odstraněna, řízení bude zastaveno.⁷³

Z mé zkušenosti mohu říci, že k přerušení řízení dochází u většiny žádostí, nejčastěji z důvodů nedostatečně prokázané fakticity pobytu (§ 14 odst. 2), neprokázání, že se žadatel zdržoval na území ČR v posledních 10 letech a tím vyplývající nutnost doložit doklad o trestní bezúhonnosti z cizího státu (§ 14 odst. 3) a z důvodu nedostatečně prokázaných příjmů (§ 14 odst. 7).

K posouzení, zda žadatel starší 15 let splňuje podmínku dle § 13 odst. 2, tedy zda neohrožuje bezpečnost státu, si ministerstvo vyžádá stanoviska Policie ČR a zpravodajských služeb ČR. Pokud tato stanoviska obsahují utajované informace, nestávají se součástí spisu. Pokud ze stanovisek vyjde najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, ministerstvo žádost zamítne a v odůvodnění rozhodnutí pouze uvede, že k zamítnutí došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.⁷⁴

Podle důvodové zprávy takové odůvodnění obsahuje dostatečnou informaci o tom, co bylo důvodem pro zamítnutí žádosti. Žadatel je oprávněn proti takovému rozhodnutí podat rozklad. Rozhodnutí o neudělení z důvodu nesplnění bezpečnosti je nadále vyloučeno i z možnosti přezkoumání soudem.⁷⁵

Rozhodnutí ve věci

V případě, že ministerstvo nezjistí, že je nutné přerušit řízení, zastavit řízení nebo zamítnout žádost (dosud jen z důvodu ohrožení bezpečnosti státu), přistoupí k samotnému rozhodování, zda státní občanství udělí či nikoliv. Pokud dojde ke zjištění, že některá z podmínek není splněna, není možné ji prominout, ani napravit, žádost zamítne. Udělení státního občanství je nenárokové povahy, je na správním uvážení ministerstva, zda žádosti vyhoví či nikoliv, avšak je potřeba při rozhodování zohledňovat zásadu legitimního očekávání a zásadu proporcionality.

---

72 § 39 odst. 2 správního řádu

73 § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu

74 § 22 odst. 3 ZSO

75 Důvodová zpráva k § 22 ZSO.

V praxi nedochází k zamítnutí žádosti, pokud žadatel splňuje všechny podmínky dle § 13 a § 14 ZSO.

Dle zákonné úpravy by ministerstvo mělo rozhodnout do 180 dnů ode dne, kdy mu byla žádost doručena.⁷⁶ Ve skutečnosti však často tato lhůta není a nemůže být dodržena, z důvodů velkého množství nových žádostí a současně nedostatku počtu pracovníků zpracovávajících žádosti. Není výjimkou, že žádosti začnou být zpracovávány až po roce od doručení. Žadatel může kdykoliv požádat ministerstvo o dotaz na stav řízení. Pokud ani potom se „nezačne nic dít“, má žadatel ještě možnost podat opatření proti nečinnosti. Toto opatření se podává nadřízenému správnímu orgánu, v případě státního občanství ministrowi vnitra, který případně na návrh rozkladové komise ministra přikáže nečinnému správnímu orgánu, tedy odboru všeobecné správy oddělení státního občanství, aby ve stanovené lhůtě vydal rozhodnutí.⁷⁷

Žadatel má dále možnost podat novou žádost ve lhůtě nejdříve po dvou letech od nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Žadatel může podat novou žádost dříve ve dvou případech. Jedním z nich je, byl v době zamítnutí žádosti dítětem, nebo druhým případem je, pokud v průběhu času splnil podmínku dle § 14 ZSO, kvůli které bylo o žádosti rozhodnuto zamítnutím⁷⁸

Opravný prostředek proti rozhodnutí

Žadatel má v rámci správního řízení možnost se proti rozhodnutí bránit prostřednictvím opravného prostředku, a to podáním rozkladu. Rozklad se podává ministrowi vnitra prostřednictvím odboru všeobecné správy.⁷⁹

V samotném řízení o rozkladu hrají stěžejní roli nejen ministr vnitra⁸⁰ a rozkladová komise⁸¹, jakožto jeho poradní sbor, nýbrž i referenti a vedoucí oddělení rozkladové komise ministra jakožto odborný aparát Ministerstva vnitra. Pro úplnost dodávám, že oddělení rozkladové komise ministra spadá, na rozdíl od oddělení státního občanství, pod odbor správní.⁸²

---

76 § 23 odst. 1 ZSO

77 § 80 odst. 3 správního řádu.

78 § 25 ZSO

79 § 86 odst. 1 správního řádu.

80 § 152 odst. 2 správního řádu.

81 § 152 odst. 3 správního řádu.

82 § 40a Organizačního řádu Ministerstva vnitra.

Rozhodování o podaném rozkladu začíná nejprve tím, že vedoucí oddělení rozkladové komise ministra přidělí danému referentovi ke zpracování spis, opatřený spisovou značkou, jehož součástí je i podaný rozklad. Tento referent po prostudování spisového materiálu a kontroly, zda nebyl podán rozklad opožděný, připravuje návrh rozhodnutí pro zasedání konkrétního senátu rozkladové komise ministra. V současnosti, jak vyplývá z Pokynu ministra vnitra č. 51/2016, kterým se zřizuje rozkladová komise ministra vnitra, má Ministerstvo vnitra 3 senáty rozkladové komise a 1 zvláštní senát, který byl zřízen v souvislosti s projednáváním utajovaných informací pro účely § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky.⁸³

Následuje fáze, kdy referentem vypracovaný návrh rozhodnutí odesílá vedoucí oddělení rozkladové komise konkrétním členům senátu rozkladové komise (včetně dalších podkladů, jako je například již zmíněný podaný rozklad, předkládací zpráva, popř. až s rozkladem dodané důkazní prostředky, které však většinou naráží na zásadu koncentrace řízení podle § 82 odst. 4 správního řádu), a to spolu s pozvánkou na konkrétní termín jednání.

Tou stěžejní fází je již samotné jednání. Na konkrétním zasedání jednoho ze tří senátů rozkladové komise ministra dojde nejprve k debatě o skutkových a právních okolnostech případů, přičemž poté následuje již hlasování o podaných rozkladech – tedy nejen o žádostech o udělení státního občanství – ale i o ostatních rozkladech souvisejících s působností Ministerstva vnitra⁸⁴ (např. rozklady proti neposkytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, opatření proti nečinnosti podle správního řádu či podané rozklady proti sistačnímu rozhodnutí ve věci pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky podle zákona č. 128/2000 Sb.).

Po tomto jednání, ve kterém bylo rozhodnuto, zda se rozklad zamítá nebo zda se napadené, tj. prvostupňové rozhodnutí mění či ruší⁸⁵, dojde k zalepení obálky s hlasovacím protokolem a zaevidování tohoto protokolu do systému

---

83 Poskytnutí informace – činnost rozkladové komise ministra vnitra (včetně Pokynu ministra vnitra č. 51/2016 ze dne 23. prosince 2016, kterým se zřizuje rozkladová komise ministra vnitra) podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 19. srpna 2022, č.j. MV-146007-2/SO-2022.

84 § 12 kompetenčního zákona.

85 § 152 odst. 6 správního řádu.

GINIS. Následuje již jen stylistické vyladění navrženého rozhodnutí, popř. poupravení právního posouzení otázky, přičemž konečný návrh, který směřuje k ministru vnitra, schvalují ještě vedoucí oddělení rozkladové komise, místopředseda a předseda rozkladové komise ministra. Po podpisu ministra vnitra dochází k odeslání rozhodnutí ministra vnitra, přičemž pak záleží již na tom, zda je účastník řízení držitelem datové schránky či nikoliv. Po obdržení rozhodnutí ministra vnitra, popř. poté, co toto rozhodnutí bude doručeno, v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu, fikcí, má účastník řízení 2 měsíce na to, aby případně podal žalobu proti rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., správní řád soudní, ve znění pozdějších předpisů.

Proces po vydání listiny o udělení státního občanství ČR

Pokud ministerstvo rozhodne, že žadateli státní občanství udělí, vyhotoví namísto písemného vyhotovení „rozhodnutí“ listinu o udělení státního občanství ČR (vzor v příloze č. 4).

Ministerstvo zašle tuto listinu společně s doklady, které se po skončení řízení vrací žadateli zpět krajskému úřadu (či úřadu městské části v Praze), příslušného dle místa trvalého pobytu žadatele. Těmito vracejícími se doklady jsou např. originály rodných listů, oddacích listů, Osvědčení o vykonání zkoušky z českého jazyka a reálií, vysokoškolských diplomů atd.

Krajský úřad následně žadatele vyzve k převzetí listiny o udělení státního občanství a ke složení státoobčanského slibu.

Dnem nabytí právní moci rozhodnutí je den nabytí státního občanství. K nabytí státního občanství dojde dnem, kdy žadatel složí státoobčanský slib nebo dnem, kdy za dítě mladší 15 let převezme listinu o udělení státního občanství jeho zákonný zástupce. Slib je nutné složit nejpozději do 12 měsíců ode dne, kdy byla žadateli doručena výzva k tomuto úkonu. Pokud marně uplyne tato lhůta a ke složení slibu nedojde, krajský úřad (či úřad městské části) informuje neprodleně ministerstvo, které řízení usnesením zastaví a rozhodnutí o udělení zruší. Státoobčanský slib se skládá veřejně, slavnostním způsobem, před ředitelem krajského úřadu nebo před tajemníkem úřadu městské části hlavního města Prahy, nebo před jinou pověřenou osobou. Ve výjimečných případech je možné složit slib

v cizině před vedoucím zastupitelského úřadu ČR nebo konzulárního úřadu ČR, nebo jinou pověřenou osobou. Obsahem slibu je: „*Slibuji na svou čest věrnost České republice. Slibuji, že budu dodržovat její Ústavu a ostatní zákony České republiky.*“⁸⁶

2.2.7 Zjednodušená úprava udělení státního občanství ČR

Zákon stanovuje několik případů zjednodušeného udělení státního občanství, které jsou vymezeny v § 28 až § 30 ZSO. Při rozhodování o těchto typech správního řízení se neuplatňuje správní uvážení, ale při naplnění hypotéz stanovenými jednotlivými ustanoveními je na udělení státního občanství právní nárok. Ministerstvo vnitra ve všech 3 typech zjednodušených řízení posuzuje především, zda nedochází ze stran žadatelů o zneužití právní úpravy a nedošlo by tak k obcházení zákona a neoprávněnému nabytí státního občanství ČR.⁸⁷ V praxi je nejvíce aplikováno ustanovení § 28 ZSO. Statistiky ohledně udělení státního občanství mimo jiné zjednodušenými způsoby jsou obsaženy v kapitole „Statistiky na úseku státního občanství ČR“ této diplomové práce.

Prvním z nich je způsob, kdy dojde k nabytí státního občanství dítěte díky určení otcovství. V tomto případě se jedná o nabytí státního občanství dítěte, jehož matka nemá státní občanství ČR, ani jiného státu EU a není bezdomovkyní. Zákonní zástupci dítěte nebo opatrovník mohou ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy bylo učiněno souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství (nebo do 1 roku ode dne narození dítěte, v případě že prohlášení o učení otcovství bylo učiněno před narozením dítěte), požádat o udělení státního občanství pro dítě. Je nutné připomenout, že dítětem se dle aktuálního zákonného znění nabytí státního občanství České republiky rozumí fyzická osoba mladší 18 let (pokud nenabyla plné svéprávnosti před dovršením tohoto věku). Pokud dojde k určení otcovství po dosažení plné svéprávnosti, nebude se již rozhodovat dle § 28 ZSO. Ministerstvo zkoumá, zda určení otcovství nemělo pouze účelový charakter, na jehož základě by došlo k podvodnému jednání, tedy například k získání oprávnění k pobytu na území ČR dítěte a jeho matky nebo ke zneužívání systému státní sociální podpory

---

⁸⁶ § 27 odst. 1 až 6 ZSO

⁸⁷ KANDALEC, Pavel. *Naturalizace v České republice*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-062-5, s. 52.

v ČR. Aby bylo o udělení státního občanství dítěte rozhodnuto kladně, je nezbytné, aby otec dítěte, ke kterému určil otcovství, splňoval několik podmínek:

„a) žije s dítětem ve společné domácnosti, nebo je s dítětem v pravidelném kontaktu,

b) podílí se na výchově dítěte a

c) plní vyživovací povinnost vůči dítěti.“⁸⁸

Žádost se podává přímo ministerstvu, což je pouze jedním z odlišných znaků řízení oproti běžné žádosti o udělení státního občanství. Lze ji ale rovněž podat u kteréhokoliv krajského úřadu, přičemž krajský úřad žádost následně do 30 dnů ode dne jejího podání postoupí ministerstvu. V případě že je žadatel v zahraničí, lze žádost podat u zastupitelského úřadu, který ji společně se svým stanoviskem, ve kterém se vyjádří, zda je pro kladné vyřízení žádosti, zašle do 30 dnů ministerstvu. K žádosti je třeba přiložit rodný list dítěte a vyplnit dotazník, jenž je v příloze č. 3 této diplomové práce. Ministerstvo při rozhodování vychází mimo jiné ze stanoviska obecního úřadu dle místa pobytu dítěte a jeho rodičů, Policie ČR a orgánu sociálně-právní ochrany dětí, a poté o žádosti rozhodne do 60 dnů ode dne, kdy mu byla žádost doručena. Než však dojde k rozhodnutí, ministerstvo si vyžádá stanovisko obecního úřadu z místa pobytu dítěte. V tomto typu řízení není třeba splňovat a prokazovat podmínky podle ustanovení § 13 a 14 ZSO. K nabytí státního občanství ČR dojde dnem převzetí listiny o udělení občanství ČR zákonným zástupcem dítěte nebo opatrovníkem.⁸⁹

Další typ zvláštního udělení státního občanství se vztahuje na případy, kdy dítě, jenž se narodilo na území ČR, nenabývalo státní občanství ani jednoho rodiče a alespoň jeden z rodičů má na území ČR ke dni narození dítěte povolen pobyt dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a to minimálně na dobu 90 dnů.⁹⁰ Stanovením této lhůty se má předejít případům, kdy se dítě na území ČR sice narodí, ale rodiče by se zdržovali na našem území nelegálně nebo by pouze projížděli. Účelem tohoto ustanovení o zjednodušeném řízení je zabránění vzniku bezdomovectví. Během řízení se zkoumá, zda se dítě nestalo osobou bez státního občanství pouze z toho důvodu, že jeden z rodičů bez vážného důvodu neučinil ve vztahu ke svému domovskému státu jednání, což by

---

⁸⁸ § 28 odst. 1 ZSO

⁸⁹ § 28 odst. 1 až 8 ZSO

⁹⁰ § 29 odst. ZSO

mělo za následek, že by dítě státní občanství tohoto státu nabylo. Tímto zkoumáním se má předejít případům, kdy by rodiče tento úkon neučinili úmyslně, aby dítěti zajistili přednostní nabytí českého státního občanství.⁹¹

Konečně posledním typem zjednodušeného řízení je případ, kdy dojde k nalezení fyzické osoby starší tří let na území ČR, pokud do 6 měsíců od nalezení nevyjde najevo, že nabyla občanství jiného státu. Podmínkou je, že není možné zjistit totožnost nalezené osoby z důvodu nedostatečné rozumové vyspělosti nebo pro zdravotní postižení.⁹² O tomto řízení o udělení státního občanství rozhoduje ministerstvo, přičemž při posuzování, zda je nalezená osoba rozumově vyspělá, případně zdravotně postižená (a toto postižení by znemožňovalo zjistit totožnost nalezené osoby) vychází z odborného lékařského posudku. Aby nedocházelo ke zneužití tohoto způsobu nabytí státního občanství, tak důvodová zpráva uvádí, že fyzickou osobu, jejíž totožnost nelze zjistit, ale zároveň bude prokázáno, že se zdržuje na území ČR nelegálně, a která nemá u sebe doklady a odmítá sdělit údaje o své totožnosti, původu a místě předchozího pobytu, nelze považovat za nalezenou ve smyslu ustanovení § 30 ZSO. To však pouze za předpokladu, že je ke sdělení potřebných informací způsobilá nebo jestliže záměrně uvádí lživé údaje. V opačném případě, tedy pokud by osoba nebyla s ohledem na svou rozumovou vyspělost způsobilá, hledělo by se na ni jako na osobu nalezenou.⁹³

2.2.8 Udělení státního občanství ČR z důvodu významného přínosu pro ČR

Specifickým typem řízení ve věci udělení státního občanství je případ, kdy by nabytí státního občanství osoby bylo významným přínosem pro ČR z hlediska vzdělávacího, kulturního, sportovního, popř. by sloužilo k plnění mezinárodních závazků ČR nebo účelům humanitárním, nebo je v jiném státním zájmu. Žadatel v tomto typu řízení nemusí prokazovat splnění podmínek dle § 14 jako u standardního řízení o udělení státního občanství, s výjimkou podmínky dle § 14 odst. 3.⁹⁴

---

91 Důvodová zpráva k § 29 ZSO.

92 § 30 ZSO

93 Důvodová zpráva k § 30 ZSO

94 § 16 odst. 1 ZSO

Žadatel k prokázání, že by udělení státního občanství bylo významným přínosem pro ČR doloží doklad, jenž mu byl vystaven některou z taxativně vyjmenovaných institucí - ministerstvem, jiným ústředním správním úřadem, Kanceláří prezidenta republiky, veřejnou či státní vysokou školou nebo veřejnou výzkumnou institucí.

V roce 2021 bylo státní občanství z výše uvedeného důvodu uděleno celkem 13 osobám. Z toho se v 5 případech jednalo o hledisko sportovní, v dalších 5 případech o hledisko vědecké, ve 2 případech šlo o přínos z hlediska kulturního a v posledním případě byl na udělení státního občanství jiný státní zájem.⁹⁵ Původní státní občanství takovýchto žadatelů a hledisko, díky kterému jim bylo uděleno státní občanství ČR jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Udělení státního občanství z důvodu významného přínosu pro ČR⁹⁶

Udělení státního občanství podle § 16 ZoSO v roce 2021		
Příjmení a jméno	Dosavadní státní občanství	Hledisko dle § 16 odst. 1 ZoSO
xxxxxxx	Rusko	Sportovní
xxxxxxx	Velká Británie	Jiný státní zájem
xxxxxxx	Ukrajina	Vědecké
xxxxxxx	Nizozemsko	Sportovní
xxxxxxx	Německo	Vědecké
xxxxxxx	Austrálie	Sportovní
xxxxxxx	Rusko	Kulturní
xxxxxxx	Rusko	Kulturní
xxxxxxx	Německo	Vědecké
xxxxxxx	Ukrajina	Vědecké
xxxxxxx	Rusko	Vědecké
xxxxxxx	Spojené státy	Sportovní
xxxxxxx	Rusko	Sportovní

⁹⁵Poskytnutí informace – udělení státního občanství z hlediska významného přínosu pro ČR za rok 2021 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 30. března 2022, č.j. MV-63346-2/VS-2022.

⁹⁶Tamtéž.

2.3 Matrika

Tato podkapitola diplomové práce nejprve definuje pojem matriky, následně se bude zabývat matričními knihami a matričními doklady, další část přinese praktické informace průběhu kontroly matričních dokladů na úseku státního občanství.

2.3.1 Pojem

Základním právním předpisem, jež upravuje úsek matrik je zákon o matrikách. Ten říká, že matrika je státní evidence narození, uzavření manželství, vzniku registrovaného partnerství a úmrtí fyzických osob, kdy k těmto matričním událostem došlo na území ČR (bez ohledu na státní občanství osob) nebo v cizině, pokud jde o státní občany ČR. Nebo je matrika též státní evidencí manželství, pokud došlo k uzavření manželství v cizině dle ustanovení § 667 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, tedy v případě že byl život snoubence přímo ohrožen.⁹⁷

Pojem „matrika“ je možné chápat ve více významech, kromě výše zmíněné státní evidence jím může být „matrika“ jako matriční kniha⁹⁸, nebo „matrika“ jako matriční úřad.⁹⁹

Obce, které působí jako matriční úřady, jsou pro činnost na úseku matrik zásadní, jelikož vedou matriční knihy a sbírky listin.¹⁰⁰ Seznam obcí, které působí jako matriční úřady, stanovuje vyhláška ministerstva č. 207/2001 Sb.¹⁰¹ Zákon dále uvádí, že činnost na úseku matrik je výkonem státní správy.¹⁰²

---

97 § 1 odst. 1 zákona o matrikách.

98 § 1 odst. 2 zákona o matrikách.

99 § 2 zákona o matrikách.

100 HENYCH, Václav. Zákon o matrikách: s komentářem. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-525-8, s. 37 – 41.

101 Vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů.

102 § 3 odst. 6 zákona o matrikách.

2.3.2 Matriční knihy

Ke každé z matričních událostí je vedena jedna matriční kniha. Znamená to tedy, že existuje kniha narození, kniha manželství, kniha partnerství a kniha úmrtí.¹⁰³

Matriční knihy jsou neveřejné, dokud u nich neuplyne zákonem stanovená lhůta. V této souvislosti se označují jako „živé matriky“ a je do nich po tuto dobu umožněno nahlédnout pouze některým zákonem vymezeným subjektům.¹⁰⁴ Po uplynutí lhůty 100 let od zápisu narození, lhůty 75 let od zápisu manželství nebo partnerství a 30 let od zápisu úmrtí je umožněno nahlédnutí na daný zápis v matriční knize komukoliv, kdo o to požádá. U nahlížení do matričních knih musí být vždy přítomen matrikář.¹⁰⁵

Pro představu jak vypadají matriční knihy lze uvést, že po technické stránce se matriční kniha skládá z matričních tiskopisů, které jsou děleny do několika svazků. Obsahem každého svazku je potom úvodní list, listy podpisových vzorů, listy, na které se zapisují matriční události (tj. matriční listy) a listy pro abecední jmenný rejstřík.¹⁰⁶ Tento rejstřík slouží k zjednodušení vyhledání konkrétního zápisu, neboť jeden svazek může být tvořen několika stovkami zápisů.

2.3.3 Matriční doklady

Matričním dokladem je výpis z matriční knihy, který obsahuje údaje nebo potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize.¹⁰⁷ Jedná se o veřejnou listinu.¹⁰⁸

Existují čtyři druhy matričních dokladů, a to rodný list, kterým se prokazuje narození, oddací list, který prokazuje uzavření manželství, doklad o partnerství, který prokazuje vznik partnerství a úmrtní list, prokazující úmrtí.¹⁰⁹

Po technické stránce jsou matriční doklady tiskopisy, které tiskne Tiskárna Ministerstva vnitra.¹¹⁰ Tyto tiskopisy obsahují prvky, které zamezují jejich

---

103 § 1 odst. 2 zákona o matrikách.

104 § 8a zákona o matrikách.

105 § 25b odst. 1 zákona o matrikách.

106 § 3 odst. 1 vyhlášky ministerstva č. 207/2001 Sb.

107 § 24 odst. 1 a 2 zákona o matrikách.

108 § 24 odst. 4 ve spojení s § 81 zákona o matrikách.

109 § 4 odst. 2 zákona o matrikách.

případné padělání.¹¹¹ Každý druh matričního dokladu má svůj vzor tiskopisu.¹¹² Matrikář v matričním úřadu vede ke všem převzatým a použitým tiskopisům evidenci, pro každý druh samostatně. Každá z těchto evidencí podle druhu matričního dokladu obsahuje sérii a šestimístnou číslici matričního dokladu, údaje o matriční knize (svazek, ročník, strana, pořadové číslo zápisu), číslo jednací, jméno a příjmení osoby, které byl matriční doklad vydán, datum vystavení matričního tiskopisu a označení, za se jedná o první vydání, druhé vydání či poškozený matriční doklad.¹¹³

Matriční doklad vydává fyzické osobě matriční úřad, který vede matriční knihu, ve které je zapsána matriční událost. Znamená to tedy, že kupříkladu po uzavření manželství vydá oddací list ten matriční úřad, který je místně příslušný místu konání sňatečního obřadu.¹¹⁴

Originál (prvopis) matričního dokladu je vydán z moci úřední po provedení zápisu matriční události, dodatečného zápisu, dodatečného záznamu nebo po opravě. Druhé vydání matričního dokladu je vydáno na základě žádosti oprávněného subjektu. První i druhé vydání má stejnou právní sílu.¹¹⁵

2.3.4 Praktické zkušenosti s matričními doklady na úseku státního občanství

Součástí správního řízení o udělení státního občanství je matriční kontrola státoobčanského spisu, kterou provádí referent oddělení státního občanství, přičemž v případě nejasností se obrátí s konkrétním dotazem na oddělení matrik, které taktéž spadá pod odbor všeobecné správy.

Jedna z prvních věcí, které referent při zpracování spisu provede, je kontrola, zda matriční doklady, které žadatel předkládá společně s žádostí o

---

110 Čl. 3 odst. 1 Směrnice Ministerstva vnitra ze dne 19. 12. 2014, č.j. MV-151468/2014 k jednotnému vedení evidence tiskopisů na úseku matrik a státního občanství.

111 Čl. 2 Směrnice Ministerstva vnitra ze dne 19. 12. 2014, č.j. MV-151468/2014 k jednotnému vedení evidence tiskopisů na úseku matrik a státního občanství.

112 § 2 vyhlášky ministerstva č. 207/2001 Sb.

113 Čl. 3 odst. 4 Směrnice Ministerstva vnitra ze dne 19. 12. 2014, č.j. MV-151468/2014 k jednotnému vedení evidence tiskopisů na úseku matrik a státního občanství.

114 Ministerstvo vnitra České republiky. *Vydávání matričních dokladů a doslovných výpisů z matričních knih*. [online]. 2020 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/vydavani-matricnich-dokladu-a-doslovných-vypisu-z-matricnich-knih.aspx>

115 Ministerstvo vnitra České republiky. *Praktický průvodce základy matričního práva pro ZoZ* [online]. 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z:

https://institutpraha.cz/obj/files/8/sys_media_5826.pdf

udělení občanství, souhlasí s osobním stavem žadatele. Referent tedy kontroluje u svobodného žadatele, zda předložil rodný list, u ženatého/vdané rodný a oddací list, u registrovaného partnerství rodný list a doklad o registrovaném partnerství, u rozvedených žadatelů rodný list, oddací list a rozsudek o rozvodu manželství, a nakonec vdovec předkládá rodný list, oddací list a úmrtní list manžela. Všechny tyto matriční doklady prochází vždy kontrolou, přičemž se kontrolují údaje v nich obsažené. Pokud žadatel uzavřel za svůj život vícero manželství, předkládá společně s rodným listem oddací list z posledního (aktuálního) manželství. Při kontrole matričních dokladů se referent zaměřuje zejména na jméno, příjmení, datum narození a místo narození, neboť tyto údaje se v případě rozhodnutí o udělení státního občanství zapisují na Listinu o udělení státního občanství ČR.

České matriční doklady žadatel předkládá ve formě originálu nebo úředně ověřené kopie. Referent kontroluje správnost údajů uvedených v těchto dokladech. Žadatel, který má uzavřené manželství, předkládá rodný list a oddací list. V oddacím listě je nutné zkontrolovat, jestli je příjmení uvedené žadatelem v žádosti shodné s příjmením, jež bylo dohodnuto při sňatečním obřadu, a následně zapsáno do oddacího listu. Rozvedení žadatelé předkládají rodný list, oddací list a rozsudek o rozvodu. Namísto rozsudku o rozvodu může být v oddacím listě uvedena poznámka o rozvodu manželství, která obsahuje název soudu, který ve věci rozhodoval, kdy rozhodoval, pod jakým číslem jednacím bylo řízení vedeno, kdy rozsudek nabyl právní moci a sdělení, že manželství bylo rozvedeno (někdy může také obsahovat, které příjmení bude žadatel nadále používat).

Pokud žadatel předložil české matriční doklady, následující část kontroly odpadá. V opačném případě se u cizozemských matričních dokladů zkoumá, zda byly jejich úředně ověřené kopie provedeny v souladu s nařízením vlády č. 594/2006 Sb., o přepisu znaků do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 594/2006 Sb.“). Toto nařízení stanovuje pravidla pro přepis některých znaků latinky a cyrilice do českého jazyka. U přepisu znaků cyrilice nařízení vlády rozeznává přepisy znaků z ruského, ukrajinského, běloruského, bulharského, makedonského a srbského jazyka.¹¹⁶

---

¹¹⁶ Nařízení vlády č. 594/2006 Sb., o přepisu znaků do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

Je zapotřebí věnovat této části kontroly velkou pozornost, neboť některá slova psaná cyrilicí jsou na první pohled od sebe téměř nerozeznatelná (případně jsou v některých případech totožná) a může tak dojít k záměně přepisu například ukrajinského a ruského jazyka. Kupříkladu jméno Oleg (přepis z ruského jazyka) a Oleh (přepis z ukrajinského jazyka) jsou psaná v cyrilici totožně.

Kontrola přepisu znaků je velmi důležitá, neboť bez jejího provedení by mohlo dojít k uvedení nesprávného uvedení jména, příjmení a místa narození na Listině o udělení státního občanství a na českých matričních dokladech.

V praxi jsem se nejčastěji setkala s tím, že jsou chybně úředně přeložené matriční doklady vydané v Polsku. Jedná se o případy, kdy písmeno latinky „l“ je na překladu uvedeno jako „l“, kupříkladu jméno „Bronisław“ je uvedeno jako „Bronislav“. Co se týká chybných úředních překladů kvůli nesprávně provedenému přepisu znaků cyrilice, setkala jsem se se situacemi, kdy jméno z ukrajinského matričního dokladu bylo na úředním překladu uvedeno podle přepisu cyrilice z ruského jazyka namísto přepisu cyrilice z ukrajinského jazyka. Kupříkladu mělo být správně uvedeno „Oleksandr“ podle přepisu nařízení vlády č. 594/2006 Sb., ale jméno bylo přeloženo jako „Olexandr“. Pokud tato situace nastane, je po žadateli požadováno, aby zajistil opravu tohoto úředního překladu.

Dalším specifickým, se kterým přijde referent do styku, je uvedení otčestva (tj. druhého jména, odvozeného z vlastního jména otce) na matričních dokladech. ČR je zavázána uznávat, že příslušník národnostní menšiny má právo používat své jméno po otci v českých matričních dokladech.¹¹⁷ Pokud má žadatel v cizozemském rodném listě uvedeno otčestvo, uvede se toto otčestvo také na Listinu o udělení státního občanství v případě vyhovění žádosti. Jestliže má žadatel v rodném listě uvedeno jméno po otci, sdělí ministerstvo společně při zaslání listiny krajskému úřadu (či úřadu městské části), aby poučil žadatele, že v souvislosti se zápisem svého narození do zvláštní matriky v Brně¹¹⁸ může po

---

117 Čl. 11 odst. 1 Sdělení č. 96/1998 Sb., Ministerstva zahraničních věcí, o sjednání Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin.

118 § 43 zákona o matrikách.

udělení státního občanství jako státní občan ČR prohlásit, které jméno bude užívat.¹¹⁹

Další postup je takový, že referent přejde ke kontrole, zda je u matričních dokladů vyžadováno vyšší ověření, a v případě, že ano, tak kontroluje formu provedení tohoto vyššího ověření. Aby byl cizozemský matriční doklad brán na zřetel jako matriční doklad i na našem území, musí být součástí takového matričního dokladu náležitě vyšší ověření formou doložky Apostille nebo pomocí superlegalizace, pokud nestanoví mezinárodní smlouva, kterou je ČR vázána, že toto vyšší ověření není třeba. Nejprve se tedy ověří, zda se státem, v němž byl vystaven cizozemský matriční doklad, nemá ČR uzavřenou dvoustrannou smlouvu o právní pomoci, vícestrannou úmluvu nebo dvoustrannou konzulární úmluvu.

V případě, že předložená veřejná listina byla vydána v členském státě EU, přechází se k osvobození od vyššího ověření v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012. Uvedené nařízení se vztahuje zejména na veřejné listiny v oblastech narození, úmrtí, manželství, rodinného stavu, rozvodu apod.¹²⁰ U takovýchto veřejných listin se vyžaduje pouze úřední překlad dokladu nebo vícejazyčný standardní formulář, který se přikládá k veřejné listině.¹²¹ Toto nařízení se tedy bude aplikovat např. na veřejné listiny pocházející ze Slovenské republiky, Polska apod.

Další případ může nastat, pokud byla veřejná listina vystavena ve státě, se kterým má ČR uzavřenou dvoustrannou smlouvu o právní pomoci.¹²² Pokud se státem, v němž byl doklad vydán, je uzavřena tato smlouva, upouští se od

---

119 Ministerstvo vnitra České republiky. *Prohlášení o volbě druhého jména*. [online]. 2020 [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/jmena-a-prijmeni-prohlaseni-o-volbe-druheho-jmena.aspx>

120 Čl. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.

121 Čl. 7 a násl. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012

122 Seznam dvoustranných smluv o právní pomoci dostupný z: <https://justice.cz/web/msp/dvoustranne-smlouvy#U>

požadavku vyššího ověření listin a postačuje pouze úřední překlad.¹²³ Těmito státy, se kterými jsou uzavřené dvoustranné smlouvy jsou například Ukrajina, Kosovo, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Francie apod.

Doložka Apostille

Pokud referent zjistí, že matriční doklad byl vydán ve státě, který stejně jako ČR podepsal sdělení č. 45/1999 Sb., Ministerstva zahraničních věcí, o přístupu České republiky k Úmluvě o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin (dále jen „Haagská úmluva“), přistupuje se k ověřování formou doložky Apostille.¹²⁴ Referent si nejprve zkontroluje, zda stát, který matriční doklad vydal je signatářem Haagské úmluvy. Pokud zjistí, že ano, tak přechází k další kontrole.

Doložka Apostille musí být vydána na matričním dokladu, to znamená, že s ním musí být pevně spjatá.¹²⁵ Vydává ji příslušný úřad v daném státě.¹²⁶ Doložka Apostille ověřuje razítko a podpis matričního úředníka, který matriční doklad v daném státě vydal.¹²⁷ Cizozemský matriční doklad, včetně doložky Apostille, musí být úředně přeložen do českého jazyka, aby mohlo dojít k posouzení, zda bylo ověření provedeno správně.

Při kontrole je třeba dávat pozor na to, aby doložka ověřovala podpis a razítko úředníka, který doklad vydal. V některých případech dochází k chybnému ověření a doložka namísto úředníka ověřuje podpis a razítko osoby (např. notáře), která provedla v daném státě úředně ověření kopie. V takovém případě nelze takový doklad brát jako veřejnou listinu a je třeba, aby si žadatel zajistil nové ověření formou doložky Apostille. K případům s chybně provedenou doložkou Apostille dochází často u dokladů z Kazachstánu. Doložku je třeba vyžadovat u dokladů ve státech, které, jak již bylo řečeno, jsou signatáři Haagské úmluvy. Mezi ně patří např. Arménie, Izrael, Andorra, Ekvádor, Dominikánská republika, Brazílie, Ázerbájdžán apod.

---

123 Ministerstvo vnitra České republiky. *Ověření cizích veřejných listin*[online]. 2022 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi-nektere-nalezitosti-zadosti-overeni-cizich-verejnych-listin.aspx>

124 Čl. 3 Haagské úmluvy.

125 Čl. 4 Haagské úmluvy.

126 Čl. 6 Haagské úmluvy.

127 Čl. 5 Haagské úmluvy.

Superlegalizace

Pokud referent zjistí, že cizozemský matriční doklad vydal stát, na který neplatí ani jeden ze tří případů výše uvedených (tedy že není členem EU, nemá s ním ČR uzavřenou dvoustrannou smlouvu o právní pomoci, ani není signatářem Haagské úmluvy), je třeba, aby byl matriční doklad opatřen superlegalizační doložkou.¹²⁸ Jako příklad těchto států lze uvést Egypt, Thajsko, Jordánsko, Srí Lanku apod.

K ověření matričního dokladu superlegalizační doložkou dochází ve státě, v němž byl doklad vydán. Nejprve je třeba, aby příslušný cizozemský orgán ověřil pravost podpisu a razítka matričního úřadu, který doklad vydal. Toto ověření bude pevně spjaté s matričním dokladem, který ověřuje. Následně je třeba takto ověřený doklad ověřit na zastupitelském úřadě ČR v daném státě. Zastupitelský úřad provede ověření podpisu a razítka cizozemského úředníka, který provedl ověření v prvním kroku (tedy toho úředníka, který ověřil pravost podpisu a razítka matričního úřadu, který cizozemský doklad vydal) a toto ověření také připojí k matričnímu dokladu. V případě superlegalizační doložky tedy dochází ke dvojímu ověřování, přičemž poslední razítko na listině je vždy razítko zastupitelského úřadu ČR.¹²⁹

Náhradní ověření

Ve výjimečných případech může být doložka Apostille či doložka superlegalizace na matričním dokladu nahrazena opatřením náhradního ověření. Toto náhradní ověření má stejnou důkazní sílu jako doložka Apostille.

Náhradní ověření probíhá ve dvou krocích. V prvním kroku si žadatel nechá provést ověření pravosti dokladu na zastupitelském úřadě daného cizího státu v ČR. Toto potvrzení o pravosti matričního dokladu obsahuje podpis a razítko pracovníka cizozemského zastupitelského úřadu, a je pevně připojen k matričnímu dokladu, který ověřuje. Tato doložka o ověření musí být následně úředně přeložena do českého jazyka. Ve druhém kroku si žadatel nechá provést

---

¹²⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. *Ověření cizích veřejných listin*[online]. 2022 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi-nektere-nalezitosti-zadosti-overeni-cizich-verejnych-listin.aspx>

¹²⁹ Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Postup při ověřování cizozemských listin pro jejich použití v České republice*. [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/overovani_listin/postup_pri_overovani_cizozemskych_listin.html

ověření pravosti úředního razítka a podpisu pracovníka cizozemského zastupitelského úřadu, které provede oddělení legalizace Ministerstva zahraničních věcí ČR. Ověření podpisu a razítka se provádí ve formě doložky, která se také pevně spojí s matričním dokladem.

Při kontrole je třeba dávat pozor na to, zda je první krok proveden správně, tedy zda ověření pravosti dokladu z cizozemského zastupitelského úřadu opravdu ověřuje pravost dokladu a nejedná se o pouhou úředně ověřenou kopii. V takovém případě bylo zapotřebí požadovat po žadateli nové ověření pravosti dokladu, a pokud by již bylo takto chybné ověření opatřeno i ověřením pravosti podpisu a razítka z Ministerstva zahraničních věcí, bylo by nutné požadovat nové i toto ověření. V některých případech je možné druhý krok úplně vynechat, a to v případě, že ČR s daným státem uzavřela dvoustrannou konzulární smlouvu (např. Etiopie, Tunisko, Vietnam, Mongolsko apod.), na základě které mají cizozemské matriční doklady ověřené konzulárním pracovníkem stejnou průkazní sílu jako matriční doklady vyhotovené nebo úředně ověřené v ČR.

Prominutí vyššího ověření listin

V případech zvlášť hodného zřetele může dojít k prominutí vyššího ověření listin, avšak toto prominutí je možné jen pokud je k tomu opravdu závažný důvod. Tímto důvodem může být například vysoký věk žadatele nebo jeho špatný zdravotní stav, kvůli kterému by se nemohl dostavit na příslušný úřad k provedení ověření dokladu. Jedná se zejména o situace, kdy by žadatel musel navštívit zahraničí, ale jeho stav mu to reálně neumožní. Takový žadatel musí připojit k žádosti o udělení státního občanství též písemnou žádost o prominutí vyššího ověření matričního dokladu s odůvodněním.

Při posuzování zda musí dojít k vyššímu ověření listin a pokud ano, jakou formou, se vždy vychází z předpisů uzavřených se státem, ve kterém nastala matriční událost.

Mimo skutečnosti výše uvedené je třeba zohledňovat právní sílu doložek o vyšším ověření. Doložka Apostille a náhradní ověření (které mají stejné právní postavení) mají nižší právní sílu než superlegalizační doložka. Pokud by tedy žadatel měl předložit matriční doklad opatřený doložkou Apostille (nebo formou náhradního ověření) a namísto toho předloží matriční doklad opatřený

superlegalizační doložkou, není již třeba vyžadovat doložku Apostille a matriční doklad se přijme bez dalšího.

2.4 Ostatní oblasti vnitřní správy

Do úseku vnitřní správy mimo oblasti, na které je zaměřená tato diplomová práce, patří zejména jména a příjmení, občanské průkazy, hlášení pobytu, evidence obyvatel, právo shromažďovací a právo sdružovací, archivnictví a spisová služba, cestovní doklady, pobyt cizinců a věci azylové, územní členění státu, státní hranice a státní symboly.¹³⁰

---

¹³⁰ § 12 odst. 1 až 7 kompetenčního zákona.

3. Statistiky na úseku státního občanství České republiky

V této kapitole promítnu teoretické poznatky z oblasti státního občanství z předchozí kapitoly této práce na konkrétních statistikách. Předmětem zájmu je nabývání státního občanství obecně, udělování státního občanství, udělování zvláštní úpravou, udělování prohlášením a zamítnuté žádosti ve sledovaném šestiletém období.

Při zpracování statistik jsem vycházela z Ročních zpráv o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců v České republice za roky 2016 až 2021, které zpracovává Ministerstvo vnitra každoročně za uplynulý kalendářní rok. Ke dni dokončení této práce byla poslední zveřejněná roční zpráva z roku 2021.¹³¹

Rozhodla jsem se zpracovat období šesti let, a to z toho důvodu, aby grafy měly vypovídající hodnotu, kterou lze zhodnotit. Jako počátek období jsem zvolila rok 2016, protože v tomto roce již docházelo téměř ve všech případech k nabývání státního občanství dle zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, účinného od 1. 1. 2014. Do této doby byl účinný zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, jenž stanovoval odlišné podmínky nabytí státního občanství.

3.1 Počet nabytých státních občanství ČR

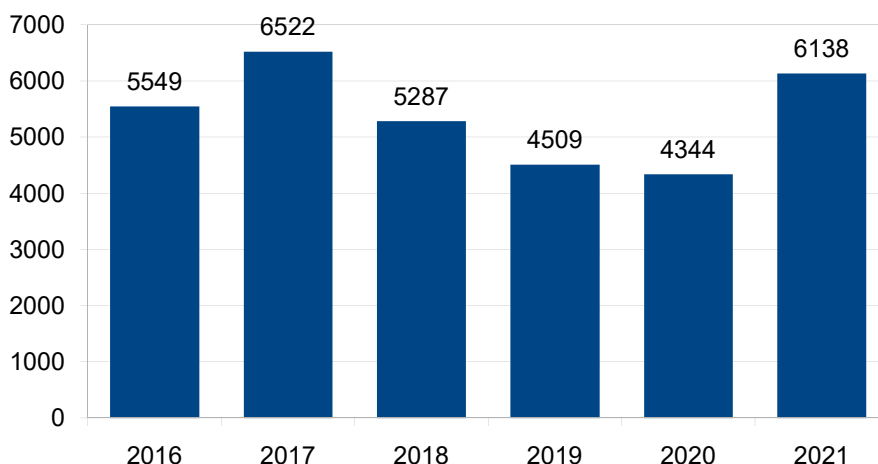
Z dat zveřejněných ze strany Ministerstva vnitra lze vyčíst, že celkový počet nabytí státního občanství cizinci má meziročně rostoucí i klesající tendenci (graf č. 1). Je nutné zmínit, že do tohoto celkového počtu se ve výročních zprávách započítávají nabytí občanství udělením, zvláštní úpravou udělení a všemi způsoby prohlášení. Od roku 2017 až do roku 2020 počet nabytých občanství postupně klesal, až v roce 2021 opět strmě vzrostl. Konkrétně v roce 2017 nabylo státní občanství celkem o 973 cizinců více než v roce 2016 (nárůst o

---

¹³¹ Ministerstvo vnitra České republiky. *Výroční zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace: Roční zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců v České republice za roky 2001-2021.* [online]. 2021 [cit. 2023-01-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rocnizpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace-cizincu-v-ceske-republice-za-roky-2001-2021.aspx>

17,5 %), v roce 2018 nabylo občanství oproti předchozímu roku o 1 235 osob méně (pokles o 18,9 %), následující rok meziročně o 778 osob méně (pokles o 14,7 %), další rok o 165 osob méně (pokles o 3,7 %), poslední sledovaný rok nabylo občanství o 1 794 osob více (nárůst o 41,3 %) oproti předchozímu roku.

Graf č. 1: Počet nabytých státních občanství ČR v letech 2016 až 2021

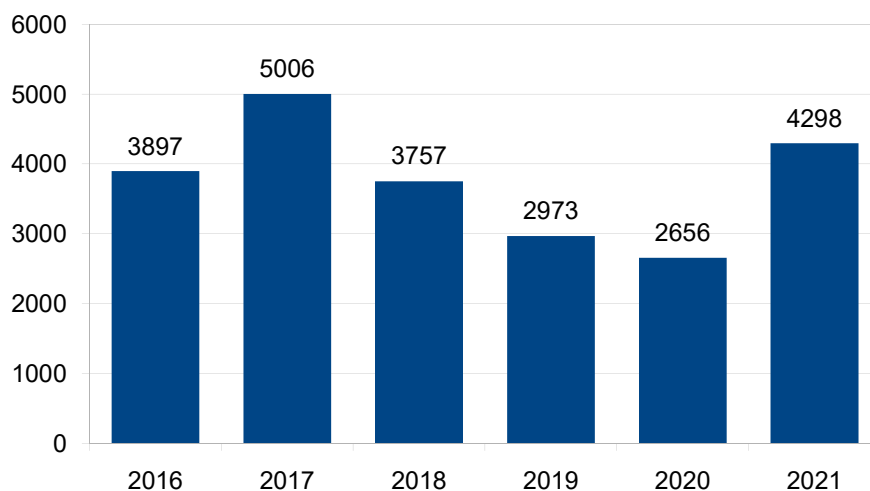

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rocnizpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace-cizincu-v-ceske-republice-za-roky-2001-2021.aspx>

3.2 Počet nabytých státních občanství udělením

Počet nabytých státních občanství udělením je v grafickém zobrazení téměř totožný s grafem, jenž reflektuje celkový počet nabytých občanství cizinci (graf č. 2). Od roku 2017 až do roku 2020 počet udělených občanství postupně klesal, až v roce 2021 opět strmě vzrostl. Konkrétně v roce 2017 bylo státní občanství uděleno celkem o 1 109 cizincům více než v roce 2016 (nárůst o 28,5 %), v roce 2018 nabylo občanství udělením oproti předchozímu roku o 1 749 osob méně (pokles o 25 %), v následujícím roce meziročně o 784 osob méně (pokles o 20,9%), další rok o 317 osob méně (pokles o 10,7 %) a poslední sledovaný rok nabylo občanství udělením o 1 642 osob více (nárůst o 61,8 %) oproti předchozímu roku.

Graf č. 2: Počet udělených státních občanství ČR v letech 2016 až 2021

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rocní-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace-cizincu-v-ceske-republice-za-roky-2001-2021.aspx>

3.3 Počet nabytých státních občanství zvláštními způsoby udělení

K případům, kdy se státní občanství uděluje dle zvláštní úpravy dochází sporadicky (graf č. 3).

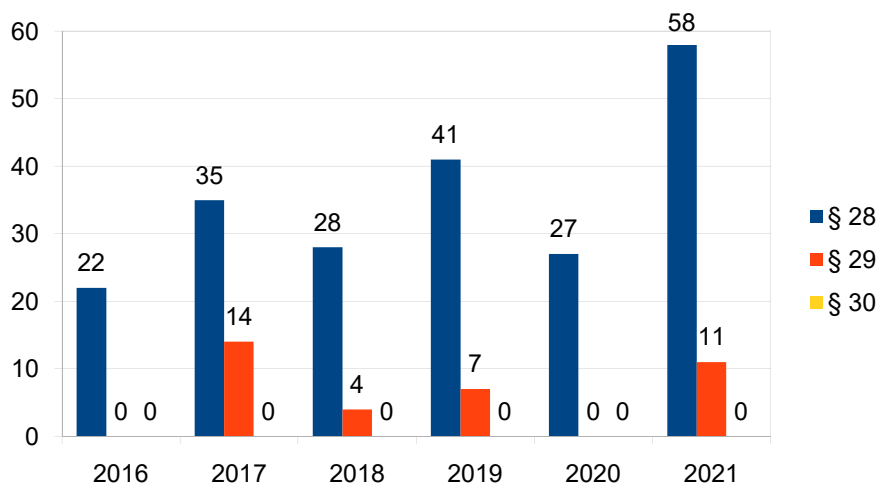
Avšak dá se říci, že nejčastějším způsobem dle této zvláštní úpravy je udělení státního občanství dle ustanovení § 28 ZSO, kdy dochází k udělení státního občanství dítěti, jehož matka není státní občankou ČR, ani občankou států Evropské unie, ani bezdomovkyní, a to na základě souhlasného prohlášení rodičů o určení otcovství, přičemž určeným otcem je státní občan ČR. Konkrétně k tomuto způsobu došlo v roce 2016 ve 22 případech, v roce 2017 ve 35 případech, v roce 2018 ve 28 případech, v roce 2019 ve 41 případech, v roce 2020 ve 27 případech a v roce 2021 v 58 případech.

Ve velmi výjimečných případech dochází k udělení státního občanství dle ustanovení § 29 ZSO, kdy k udělení dojde, pokud se dítě narodilo na území ČR, nenabyde státní občanství ani jednoho z rodičů, a zároveň alespoň jeden rodič má na území ČR povolen pobyt minimálně na dobu 90 dnů. Konkrétně k tomuto

způsobu udělení občanství došlo ve sledovaném šestiletém období pouze ve čtyřech letech, a to v roce 2017 (14 dětí), v roce 2018 (4 děti), v roce 2019 (7 dětí) a v roce 2021 (11 dětí).

Dle ustanovení § 30 ZSO – tedy k udělení občanství osobě starší 3 let nalezené na území ČR, u níž se pro nedostatek rozumové vyspělosti nebo pro zdravotní postižení nepodařilo zjistit totožnost, nedošlo ve sledovaném období k udělení státního občanství ani v jednom případě.

Graf č. 3: Počet udělených státních občanství ČR zvláštní úpravou v letech 2016 až 2021

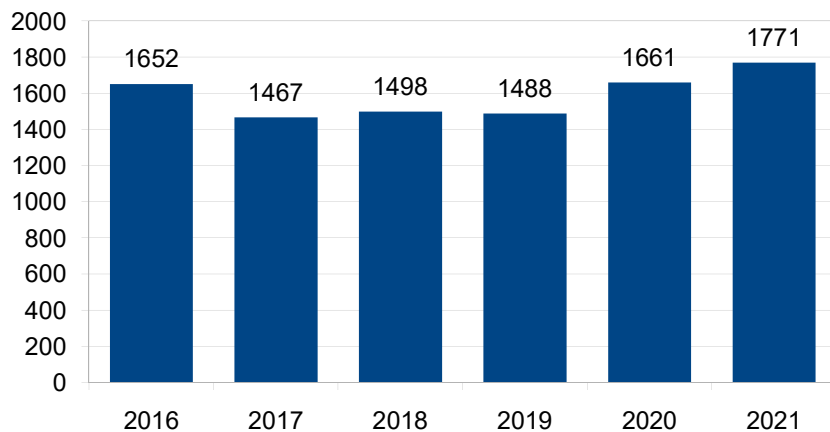
Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rocnizpravyo-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace-cizincu-v-ceske-republice-za-roky-2001-2021.aspx>

3.4 Počet nabytých státních občanství prohlášením

Během sledovaného šestiletého období docházelo v relativně vysokém počtem zastoupení k nabývání státního občanství některým ze způsobů prohlášení (graf č. 4). Způsoby nabývání občanství prohlášením upravuje ustanovení § 31 a násl. ZSO. Celkem došlo k nabytí občanství prohlášením v roce 2016 u 1 652 osob, v následujícím roce u 1 467 osob, další rok u 1 498 osob, v roce 2019 u 1 488 osob, v roce 2020 u 1 661 osob a v posledním roce u 1 771 osob. Nejčastěji dochází k nabytí prohlášením dle ustanovení § 35 ZSO, jenž se týká mladistvých osob od 18 do 21 let věku, pokud splní stanovené podmínky dle tohoto ustanovení. Od roku 2019 do roku 2021 celkový počet těchto prohlášení

stoupal, v posledním roce se dokonce ocitl na svém maximu v rámci sledovaného šestiletého období.

Graf č. 4: Počet nabytých státních občanství ČR prohlášením v letech 2016 až 2021

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rocnizpravy-osituaci-v-oblastimigrace-a-integrace-cizincu-v-ceske-republice-za-roky-2001-2021.aspx>

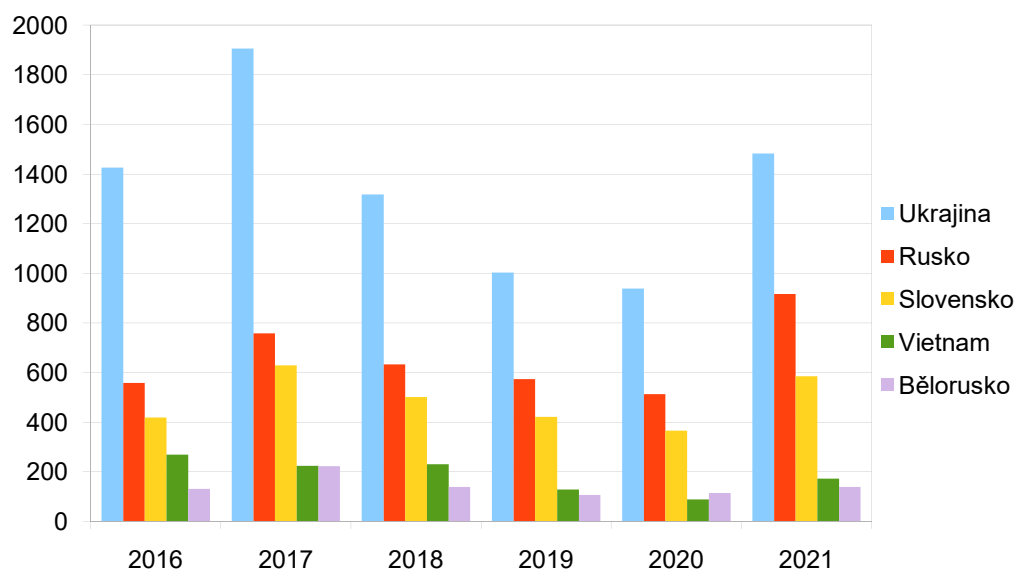
3.5 Počet udělených státních občanství dle národnostní struktury

Když se ohlédneme na státní občanství osob, kterým bylo vyhověno v žádosti o udělení státního občanství ČR, zjistíme, že v každém roce ze sledovaných 6 let připadlo nejvíce udělení příslušníkům Ukrajiny, kteří svým zastoupením značně převyšují nad zastoupením jiných státních příslušníků. Budeme-li srovnávat státní příslušníky Ukrajiny a Ruska, zjistíme, že v každém roce bylo uděleno státní občanství ČR více státním příslušníkům Ukrajiny, a to konkrétně v roce 2016 o 868 případů více, v následujícím roce o 1 148 více, další rok o 684 více, v roce 2019 o 370 více, v dalším roce o 425 více a v posledním sledovaném roce o 566 více. Z hlediska počtu udělených státních občanství byl pro státní příslušníky Ukrajiny nejúspěšnější rok 2017, ve kterém bylo vyhověno 1 906 žádostem. Pro ruské státní příslušníky byl nejúspěšnějším rokem rok 2021, ve kterém bylo vyhověno 917 žádostem. Pro státní příslušníky Slovenska tím byl rok 2017, kdy bylo vyhověno 629 žádostem. Pro vietnamské státní příslušníky tím byl rok 2016, ve kterém bylo vyhověno 270 žádostem. A konečně pro posledního

statisticky zpracovaného zástupce, a to pro státní příslušníky Běloruska, tím byl rok 2017, kdy bylo vyhověno 222 žádostem.

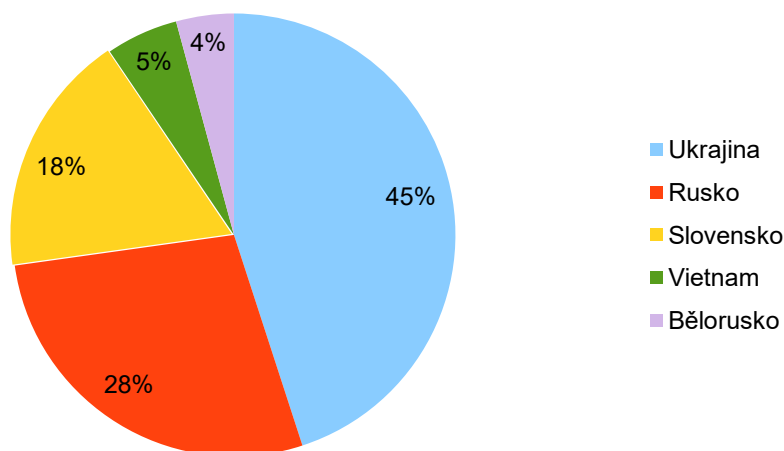
Graf č. 5: Počet udělených státních občanství ČR dle národnostní struktury v letech 2016 až 2021

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rocnizpravyosituacivoblastimigraceaintegracecizincuvceskerepublicezaryky20012021.aspx>

Ve sledovaném období od roku 2016 do roku 2021 bylo z celkového počtu žadatelů uděleno státní občanství nejvíce státním příslušníkům Ukrajiny, jejichž skupina představovala 36 %. Státní občané ostatních států představovali 25 % z celkového počtu – dle pořadí v počtu žadatelů např. žadatelé z Moldavska, Kazachstánu, Polska, Bulharska, Rumunska atd. až po žadatele s nejmenším zastoupením, např. z Estonska, Chile, Indonésie atd. Skupina žadatelů z Ruska představovala 18% zastoupení. Slovenští státní občané, kterým bylo uděleno státní občanství ČR, byli zastoupeni ve 13 %. Dále vietnamští občané s 5 % a běloruští občané se 4 % (graf č. 6).

Graf č. 6: Počet udělených státních občanství ČR dle národnostní struktury v letech 2016 až 2021

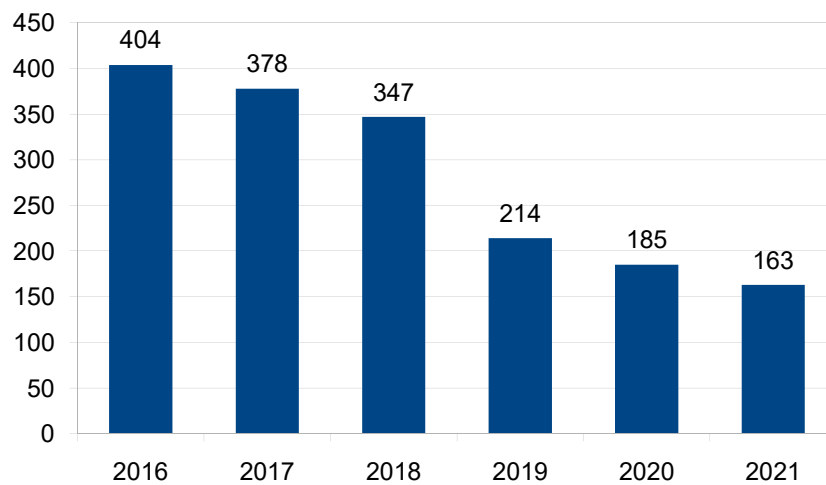

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rocnizpravy-osituaciv-oblastimigraceaintegrace-cizincu-v-ceske-republice-za-roky-2001-2021.aspx>

3.6 Počet zamítnutých žádostí o udělení státního občanství

Graf č. 7 níže znázorňuje počty zamítnutých žádostí o udělení státního občanství v letech 2016 až 2021. Je možné vidět, že počty zamítnutých částí se každý rok snižují. V prvním sledovaném roce rozhodlo ministerstvo ukončit správní řízení vydáním rozhodnutí o zamítnutí žádosti ve 404 případech, naproti tomu v posledním roce došlo k zamítnutí jen 163 žádostí, což je téměř o 60 % méně. V prvních třech letech docházelo ke snižování počtu zamítavých rozhodnutí jen o několik desítek za rok, avšak zlom přišel v roce 2019, kdy najednou bylo zamítnuto o 133 (tedy o 38 %) žádostí méně oproti předchozímu roku. Lze předpokládat, že do budoucna bude mít tento graf stále klesající tendence, neboť v současné době dochází k rozhodnutí o zamítnutí žádostí sporadicky, ve většině případů se řízení o udělení státního občanství s ohledem na obsah státoobčanského spisu pouze přerušuje nebo zastavuje.

Graf č. 7: Počet zamítnutých žádostí o udělení státního občanství ČR v letech 2016 až 2021

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rocní-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace-cizinců-v-ceske-republice-za-roky-2001-2021.aspx>

4 . Právní úprava státního občanství Slovenské republiky

Tato kapitola se bude věnovat právní úpravě nabývání státního občanství ve Slovenské republice. Bude zde nejprve shrnuta současná právní úprava nabývání státního občanství Slovenské republiky, poté se již konkrétně zaměřím na udělování státního občanství a jeho srovnání s právní úpravou v České republice.

4.1 Současná právní úprava nabývání státního občanství Slovenské republiky

Obdobně jako v České republice, lze institut státního občanství nalézt již v právních předpisech nejvyšší právní síly. Ústavní zákon č. 460/1992 Z. z., Ústava Slovenskej republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava Slovenské republiky“) definuje, že pojmem „občan“ se rozumí státní občan Slovenské republiky.¹³² V čl. 5 odst. 1 je stanoveno, že nabytí a pozbytí státního občanství stanoví zákon.¹³³ Následující odstavec téhož článku pak uvádí, že nikomu nelze odebrat státní občanství proti jeho vůli.¹³⁴ Vedle toho Ústava Slovenské republiky operuje s pojmem občan v několika dalších článcích, kde stanovuje občanům práva a povinnosti. Najdeme zde ustanovení, která se obsahově shodují s naší Ústavou, např. že každý občan má právo na svobodný vstup na území Slovenské republiky a zároveň není možné občana nutit, aby opustil stát, ani ho nelze vyhostit¹³⁵, občané mají právo zakládat politické strany, politická hnutí a sdružovat se v nich.¹³⁶ Mimo shodných ustanovení ale obsahuje i některá odlišná ustanovení, a to například, že obrana Slovenské republiky je povinností a ctí občanů.¹³⁷

Na zákonné úrovni je právní úprava státního občanství obsažena v zákoně Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z., o štátnom občianstve

---

¹³² Čl. 52 odst. 1 Ústavy Slovenské republiky.

¹³³ Čl. 5 odst. 1 Ústavy Slovenské republiky.

¹³⁴ Čl. 5 odst. 1 Ústavy Slovenské republiky.

¹³⁵ Čl. 23 odst. 4 Ústavy Slovenské republiky.

¹³⁶ Čl. 29 odst. 2 Ústavy Slovenské republiky.

¹³⁷ Čl. 25 odst. 4 Ústavy Slovenské republiky.

Slovenskej republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním občanství Slovenské republiky“). Na první pohled je tento zákon značně stručnější, neboť obsahuje pouze 21 paragrafů, oproti zákonu o státním občanství České republiky, který má paragrafů 84. Udělení státního občanství Slovenské republiky upravují pouze čtyři paragrafy, a to § 7, § 8, §8a a §8b.

Zákon o státním občanství Slovenské republiky byl od počátku účinnosti, tedy od února 1993, celkem 15 x novelizován.

Až do konce března roku 2022 Slovenská republika prosazovala, aby měl občan pouze jedno státní občanství. Pokud chtěl občan Slovenské republiky nabýt na základě svého rozhodnutí státní občanství jiného státu, pozbyl tím své dosavadní slovenské občanství.¹³⁸

V souvislosti s tímto novela provedená zákonem č. 72/2022 Z. z., kterým se mění a doplňuje zákon Národní rady Slovenské republiky č. 40/1993 Z. z., čárka o státním občanství Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů, přinesla výjimky, kdy k pozbytí slovenského státního občanství po nabytí státního občanství jiného státu nedojde.

První z těchto výjimek je situace, kdy měl občan v cizím státě, jehož státní občanství nově nabyt, povolený pobyt nejméně 5 let a zároveň předloží doklady, které budou prokazovat tuto pobytovou skutečnost.¹³⁹

Druhá výjimka stanovuje, že k pozbytí slovenského státního občanství nedojde, pokud občan během trvání manželství (s manželem, který má jiné státní občanství než slovenské) nabyt státní občanství státu shodného s manželem.¹⁴⁰ Pro vysvětlení uvedu příklad – státní občan Slovenské republiky je ženatý se státní občankou České republiky a během trvání manželství nabyde též státní občanství České republiky. Další výjimkou je, že o slovenské občanství nepřijde ten, kdo nabyt státní občanství jiného státu narozením, osvojením nebo pokud ho nabyt nezletilý.¹⁴¹

---

138 KÖRBL, Hugo. Nové příležitosti pro slovenské občany z pohledu českého občanství a obráceně aneb česko-slovenské sblížení. *Epravo.cz* [online]. 2022 [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/nove-prilezitosti-pro-slovenske-obcany-z-pohledu-ceskeho-obcanstvi-a-obracene-aneb-cesko-slovenske-sblizeni-114634.html>

139 § 9 odst. 18 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

140 § 9 odst. 17 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

141 § 9 odst. 17 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

4.2 Způsoby nabytí státního občanství Slovenské republiky

Dle aktuální právní úpravy se státní občanství Slovenské republiky nabývá určením, volbou, narozením, osvojením nebo udělením.¹⁴² Oproti naší právní úpravě ta slovenská nestanovuje možnost nabytí občanství určením otcovství.

4.3 Udělení státního občanství Slovenské republiky

Nabytí státního občanství Slovenské republiky se věnují ustanovení § 7 a násl. Zákona o státním občanství Slovenské republiky. K udělení dochází na základě žádosti.¹⁴³

4.3.2 Podmínky udělení státního občanství Slovenské republiky

Co se týče podmínek, které je nutno naplnit k udělení státního občanství Slovenské republiky, tak jednou ze základních podmínek je, obdobně jako u nás, že žadatel musí mít na území Slovenské republiky povolený trvalý pobyt. Délka tohoto trvalého pobytu je stanovena na nejméně 8 let, a tento trvalý pobyt bezprostředně předchází podání žádosti.¹⁴⁴ V tomto bodě se liší od právní úpravy udělení státního občanství v České republice v délce – u nás jsou to 3 roky (pokud jde o žadatele z území Evropské unie), 5 let (pokud jde o žadatele mimo území Evropské unie), popř. 10 let (započtena všechna navazující pobytová oprávnění).

Existuje několik případů, kdy je možné tuto podmínku prominout. Zákon to umožňuje žadateli, který má na území Slovenské republiky povolen trvalý pobyt, a jenž splnil některou z událostí stanovených v § 7 odst. 2 písm. a) až j) zákona. Například lze podmínku prominout, pokud žadatel uzavřel manželství se státním občanem Slovenské republiky, a současně s tímto občanem žije ve společné domácnosti nejméně 5 let bezprostředně předcházejících dni podání žádosti.¹⁴⁵ Dalším způsobem, kdy lze prominout první podmínku je, že se žadatel narodil na území Slovenské republiky a má povolen trvalý pobyt více než 3 roky

---

¹⁴² § 2 až 8b zákona národní rady Slovenské republiky č. 40/1993 o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁴³ § 8 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁴⁴ § 7 písm. a) zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁴⁵ § 7 odst. 2 písm. a) zákona o státním občanství Slovenské republiky.

bezprostředně předcházejících dni podání žádosti.¹⁴⁶ Aby se zabraňovalo počtu případů osob bez státního občanství, je možností podmínkou prominout též žadateli, který nemá státní občanství žádného státu, a současně se na území státu nepřetržitě zdržuje nejméně 3 roky před podáním žádosti.¹⁴⁷

Další podmínkou je, že žadatel je bezúhonný. Mimo to je také potřeba prokázat, že proti žadateli nebylo vedeno některé z následujících řízení: trestní stíhání, vydávací řízení, řízení o odnětí azylu, o vykonání evropského zatýkacího rozkazu, o administrativním vyhoštění.¹⁴⁸

Žadatel musí prokázat znalost slovenského jazyka ústní i písemnou formou, a také prokázat všeobecný přehled o Slovenské republice. Tato podmínka je prominuta žadateli, který je ke dni podání žádosti mladší 14 let nebo starší 65 let, je nebo v minulosti byl státním občanem České republiky, má vydané platné osvědčení prokazující postavení Slováka žijícího v zahraničí a úspěšně vykonal některou z následujících zkoušek ve slovenském jazyce: maturitní zkoušku, státní jazykovou zkoušku nebo pokud úspěšně absolvoval státní zkoušku na vysoké škole v rámci studijního programu, jenž probíhal ve slovenském jazyce. Prominutí z důvodu absolvování úspěšných zkoušek ze slovenštiny je možné jen pokud od vykonání předmětné zkoušky do dne podání žádosti o udělení státního občanství neuplynulo více než 10 let.¹⁴⁹

Pokud nelze prominout splnění této podmínky podle výše uvedeného, proběhne ověření znalosti slovenského jazyka a reálií před komisí. Toto ověření probíhá formou pohovoru, hlasitého přečtení náhodného článku z tisku a nakonec musí žadatel prokázat písemný projev napsáním obsahu z článku, který přečetl.¹⁵⁰ Průběh a výsledek této zkoušky je obsahem zápisu, jež komise sepíše.¹⁵¹ Zkouška je hodnocena pozitivně, pokud se kladně vyjádří alespoň dva členové komise ze tří.¹⁵²

Aby žadatel splnil další podmínku, musí prokázat, že neporušil závažným způsobem povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících pobyt

---

146 § 7 odst. 2 písm. f) zákona o státním občanství Slovenské republiky.

147 § 7 odst. 2 písm. h) zákona o státním občanství Slovenské republiky.

148 § 7 odst. 1 písm. b) až g) zákona o státním občanství Slovenské republiky.

149 § 7 odst. 1 písm. h) zákona o státním občanství Slovenské republiky.

150 § 8 odst. 6 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

151 § 8 odst. 8 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

152 § 8 odst. 7 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

cizinců na území Slovenské republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální pojištění, starobní důchodové spoření, daně, odvody a poplatky a další povinnosti, jež vyplývají z právního řádu Slovenské republiky.¹⁵³

Nelze také opomenout poslední podmínku, a tou je, že žadatel nepředstavuje ohrožení bezpečnosti Slovenské republiky.¹⁵⁴

Pokud bych měla srovnat podmínky pro udělení státního občanství u nás a na Slovensku, tak mohu konstatovat, že většina základních podmínek je shodných. Slovenská právní úprava se mi zdá být mírnější v ohledu integrace, neboť o žadateli nevyžaduje prokázání začlenění do společnosti státu. Naopak jako přísnější se jeví u podmínky délky povoleného pobytu.

4.3.3 Řízení ve věci udělení státního občanství Slovenské republiky

O udělení státního občanství vede řízení a rozhoduje Ministerstvo vnitra Slovenské republiky (slovensky Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky).¹⁵⁵

Žadatel nejprve podá písemnou žádost osobně na okresním úřadě v sídle kraje podle místa pobytu.¹⁵⁶ Na rozdíl od české právní úpravy zákon neumožňuje podat společnou žádost manželů, a ani do ní žadatel nemůže zahrnout své nezletilé děti starší 14 let. Nezletilou osobu mladší 14 let může žadatel uvést do své žádosti, a tito nezletilí potom nabudou slovenské státní občanství společně s rodičem, tedy žadatelem.¹⁵⁷ Společně se žádostí je nezbytné úřadu předložit doklady, kterými jsou:¹⁵⁸

- platný doklad totožnosti,
- rodný list,
- rodný list (pokud žadatel uzavřel manželství),
- úmrtní list (pokud je žadatel ovdovělý),
- doklad o trestní bezúhonnosti, který nesmí být starší 6 měsíců,

---

¹⁵³ § 7 odst. 1 písm. i) zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁵⁴ § 7 odst. 1 písm. j) zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁵⁵ § 8 odst. 1 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁵⁶ § 8 odst. 1 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁵⁷ § 8 odst. 11 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁵⁸ § 8 odst. 3 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

- strukturovaný životopis,
- doklady prokazující pobyt na území Slovenské republiky,
- potvrzení o neexistenci nedoplatku od finančního úřadu, celního úřadu, veřejné zdravotní pojišťovny a potvrzení obce o zaplacení daní a poplatků
- potvrzení o zaměstnání, pracovní smlouvy apod.,
- potvrzení zaměstnavatele o zaplacení daně z příjmů a o úhradě zdravotního a sociálního pojištění z příjmů žadatele,
- doklady o zdroji příjmů, ze kterých žadatel hradí své životní náklady (případně pokud je nezaměstnaný, tak doklady o zdroji příjmů jemu blízkých osob),
- potvrzení o studiu, a
- doklad o absolvování maturitní zkoušky, státní jazykové zkoušky (obě ze slovenského jazyka) nebo doklad o studiu na vysoké škole, které probíhalo ve slovenském jazyce.

Při podání žadatel na úřadě vyplní dotazník (vzor v příloze č. 5).¹⁵⁹ Okresní úřad si nechá zaslat stanovisko od příslušného útvaru Policejního sboru a stanovisko od obce podle místa pobytu žadatele. Následně zašle žádost včetně všech předložených dokladů, dotazníku a stanovisek Ministerstvu vnitra.¹⁶⁰

Ministerstvo může řízení přerušit, vyzvat žadatele k předložení doplňujících dokladů, nebo pokud uplyne lhůta pro předložení dokladů, řízení zastavit.¹⁶¹ K zastavení řízení může dojít také z důvodů, že žadatel nesplňuje první podmínku o délce trvalého pobytu a zároveň nesplňuje ani některou z dalších podmínek¹⁶², nebo dále pokud žadateli uplynulo povolení k pobytu.¹⁶³

Ministerstvo by mělo rozhodnout do 24 měsíců od doručení žádosti.¹⁶⁴ Tato lhůta je ve srovnání s ČR značně delší. Musím konstatovat, že kdyby tato lhůta byla zavedena i u nás, docházelo by tak k rozhodnutí ve věci v souladu s lhůtou, neboť nyní není reálné učinit rozhodnutí do 180 dnů.

¹⁵⁹ § 8 odst. 4 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁶⁰ § 8 odst. 9 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁶¹ § 8a odst. 1 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁶² § 8a odst. 5 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁶³ § 8a odst. 6 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

¹⁶⁴ § 8a odst. 7 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

Pokud ministerstvo dospěje k závěru, že státní občanství udělí, vyhotoví listinu o udělení státního občanství Slovenské republiky.¹⁶⁵ Listinu s matričnými doklady následně zašle okresnímu úřadu, který vyzve žadatele ke složení slibu státního občana Slovenské republiky. Složení slibu je nezbytnou podmínkou pro nabytí státního občanství. Dnem nabytí je potom den převzetí listiny o udělení státního občanství.¹⁶⁶

---

165 § 8a odst. 8 zákona o státním občanství Slovenské republiky.
166 § 8a odst. 10 zákona o státním občanství Slovenské republiky.

Závěr

Primárním cílem této diplomové práce bylo popsat celý proces řízení ve věci žádosti udělení státního občanství České republiky, tedy od podání žádosti na krajském úřadě, respektive úřadu městské části v hlavním městě Praze, až po samotné rozhodování o udělení státního občanství České republiky ministerstvem vnitra.

Jak bylo popsáno v této diplomové práci, jedná se o komplexní proces, ve kterém se velice využívá správní uvážení (diskrece), která má však své zákonné mantinely.

V současné době rozhodování ve věcech udělení státního občanství České republiky trpí v nedodržování časových lhůt. Je to jedna z věcí, na které se musí zákonodárce v budoucnosti (de lege ferenda) zaměřit.

Taktéž při práci a studiu právní úpravy státního občanství docházím k závěru, že je třeba některá zákonná ustanovení legislativně upravit, zejména ustanovení § 14 odst. 3 písm. b) zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který je pro právníka, natož pro osoby bez právnického vzdělání velice nesrozumitelný. Do budoucna by šlo též uvažovat o povinném zavedení výpisu z rejstříku trestů z domovského státu žadatele, čímž by se ušetřila práce referenta oddělení státního občanství, neboť se jedná o jeden z dokladů, k němuž doložení žadatele vyzývá. Nemuselo by pak dojít k přerušení řízení a opět by došlo k urychlení celého procesu rozhodnutí ve věci.

Dalším zamyšlením do budoucna by pro zákonodárce mohlo být zakotvení výjimky pro slovenské státní občany z podmínky prokazování znalosti českého jazyka, respektive ze skládání zkoušky z českého jazyka, neboť slovenský a český jazyk jsou si tak blízké, že možnost dojít k jazykové bariéře je naprosto minimální. Nutno také podotknout, že čeští občané, kteří žádají o udělení státního občanství Slovenské republiky podmínku znalosti slovenského jazyka nemusejí prokazovat.

Posledním kapitolou této diplomové práce byla zaměřena na právní úpravu státního občanství Slovenské republiky. Docházím v tomto ohledu k závěru, že

česká právní úprava je i přes své nedostatky lépe legislativně uchopitelná, více srozumitelná a jednoznačná. To zejména v rámci popisu jednotlivých podmínek.

Sekundárním cílem byla práce se statistickými daty zveřejňovanými každoročně Ministerstvem vnitra. Po vyhodnocení těchto statistik mohu vyhodnotit závěr, že počet udělených státních občanství České republiky je za každý kalendářní rok proměnlivý. Ve zkoumaném období počet těchto udělení nejdříve rostl, následně postupně klesal a v posledním roce opět vzrostl. Nejvíce udělených státních občanství České republiky bylo v roce 2017 (v 5 006 případech) a naopak nejméně v roce 2020 (ve 2 656 případech). Sběrem statistických dat jsem také došla ke zjištění, že nejvíce je státní občanství České republiky udělováno žadatelům z Ukrajiny, Ruska a Slovenska. O počtu zamítnutých žádostí o udělení státního občanství České republiky mohu po prozkoumání statistik říci, že každoročně klesá počet rozhodnutí o zamítnutí. V prvním roce (r. 2016) bylo zamítnuto 404 žádostí, v posledním roce (r. 2021) už pouze 163 žádostí. Lze předpokládat, že tento stav bude pokračovat i v následujících letech.

Závěrem bych uvedla, že práce na této diplomové práci mě velice obohatila, srovnala jsem si myšlenky a pouze jsem si potvrdila, že bych nadále chtěla na úseku státního občanství vykonávat své pracovní zaměření.

Resumé

The primary aim of this thesis was to describe the entire process of the application for Czech citizenship, i.e. from the submission of the application to the regional office, or the office of the municipal district in the capital city of Prague, to the actual decision on the granting of Czech citizenship by the Ministry of the Interior.

As described in this thesis, this is a complex process in which administrative discretion is used to a great extent, but which has its legal limits.

Currently, decision-making in matters of granting citizenship of the Czech Republic suffers from a lack of compliance with time limits. This is one of the things that the legislator must focus on in the future (*de lege ferenda*).

Also, while working and studying the legal regulation of state citizenship, I have come to the conclusion that some of the legal provisions need to be legislatively amended, in particular the provisions of Section 14(3)(b) of Act No. 186/2013 Coll., on the State Citizenship of the Czech Republic and on Amendments to Certain Acts, as amended, which is very incomprehensible to a lawyer, let alone to persons without a legal education. In the future, consideration could also be given to the compulsory introduction of an extract from the criminal record from the applicant's home country, which would save the work of the State Citizenship Officer, as this is one of the documents that the applicant is asked to provide. There would then be no need to interrupt the proceedings and, again, the whole process of deciding the case would be speeded up.

Another consideration for the future could be for the legislator to provide an exemption for Slovak citizens from the requirement of proving knowledge of the Czech language or passing an exam in the Czech language, as the Slovak and Czech languages are so close that the possibility of a language barrier is absolutely minimal. It should also be noted that Czech citizens applying for Slovak citizenship do not have to prove their knowledge of the Slovak language.

The last chapter of this thesis focused on the legal regulation of the citizenship of the Slovak Republic. In this respect, I conclude that the Czech legislation, despite its shortcomings, is better legislated, more comprehensible and

unambiguous. This is especially true in the description of the individual conditions.

A secondary objective was to work with statistical data published annually by the Ministry of the Interior. After evaluating these statistics, I can conclude that the number of Czech citizenship granted varies from calendar year to calendar year. In the period under study, the number of such grants first increased, then gradually decreased and in the last year increased again. The highest number of Czech citizenship grants was in 2017 (in 5 006 cases) and the lowest in 2020 (in 2 656 cases). By collecting statistical data, I have also found that the highest number of Czech citizenship grants is granted to applicants from Ukraine, Russia and Slovakia. On the number of rejected applications for Czech citizenship, I can say, after examining the statistics, that the number of rejection decisions is decreasing every year. In 2016, 404 applications were rejected, in 2021 only 163 applications were rejected. It can be assumed that this situation will continue in the following years.

In conclusion, I would like to say that working on this thesis has been very enriching, has straightened my thoughts and has only confirmed that I would like to continue to work in the field of citizenship.

Seznam používaných zkratk

č. j.	Číslo jednací
ČR	Česká republika
Důvodová zpráva	Důvodová zpráva k zákonu 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
Haagská úmluva	Sdělení č. 45/1999 Sb., Ministerstva zahraničních věcí, o přístupu České republiky k Úmluvě o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin
Kompetenční zákon	Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
Listina	Listina o udělení státního občanství České republiky
LZPS	Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů.
Ministerstvo nebo Ministerstvo vnitra	Ministerstvo vnitra České republiky
Policie ČR	Policie České republiky
Sb.	Sbírka zákonů
Správní řád	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.
Ústava	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
Vyhláška ministerstva č. 207/2001 Sb.	Vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů.

ZSO	Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon o správních	Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve poplatcích znění pozdějších předpisů.
Z.z.	Zbierka zákonov

Seznam literatury

Literatura:

ČERNÝ, Jan a Miloš VALÁŠEK. České státní občanství: ucelený výklad právních předpisů upravujících státní občanství České republiky v návaznosti na státní občanství ČSR, ČSSR a ČSFR. Praha: Linde, 1996. ISBN 80-720-1018-2.

EMMERT, František. Dvojí občanství v českém právu. Vyd. 2. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-284-7.

HENYCH, Václav. Zákon o matrikách: s komentářem. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-525-8.

JURNÍKOVÁ, Jana. *Správní právo: zvláštní část*. 6., dopl. vyd. [Brno]: Masarykova univerzita, 2009. ISBN 978-80-210-4847-8.

KANDALEC, Pavel. *Naturalizace v České republice*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-062-5.

SLÁDEČEK, Vladimír, Olga POUPEROVÁ a Lucia MADLEŇÁKOVÁ. *Správní právo: zvláštní část : (vybrané kapitoly)*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2022. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-613-2.

Právní předpisy:

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, Listina základních práv a svobod, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. a ústavního zákona č. 295/2021 Sb.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/199 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.

Sdělení č. 96/1998 Sb., Ministerstva zahraničních věcí, o sjednání Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin.

Sdělení č. 45/1999 Sb., Ministerstva zahraničních věcí, o přístupu České republiky k Úmluvě o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin (Haagská úmluva).

Sdělení č. 76/2004 Sb., Ministerstva zahraničních věcí, o Evropské úmluvě o státním občanství.

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (kompetenční zákon).

Zákon České národní rady č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky.

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů.

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ověřování).

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o státním občanství České republiky).

Zákon č. 207/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů.

Zákon č. 279/2019 Sb., kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy.

Zákon č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci.

Zákon č. 270/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o občanských průkazech.

Nařízení vlády č. 594/2006 Sb., o přepisu znaků do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších právních předpisů.

Vyhláška č. 191/2014 Sb., o vzorech dokladů podle zákona o státním občanství České republiky.

Směrnice Ministerstva vnitra ze dne 19. prosince 2014 č.j.: MV-151468/VS-2014 k jednotnému vedení evidence tiskopisů na úseku matrik a státního občanství

Cizojazyčné právní předpisy:

Ústavní zákon č. 460/1992 Zb., Ústava Slovenskej republiky, ve znění pozdějších předpisů.

zákoně Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z., o štátnom občianstve Slovenskej republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 72/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

Internetové zdroje

KÖRBL, Hugo. Nové příležitosti pro slovenské občany z pohledu českého občanství a obráceně aneb česko-slovenské sblížení. *Epravo.cz* [online]. 2022 [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/nove-prilezitosti-pro-slovenske-obcany-z-pohledu-ceskeho-obcanstvi-a-obracene-aneb-cesko-slovenske-sblizeni-114634.html>

Ministerstvo vnitra České republiky. *Ověření cizích veřejných listin* [online]. 2022 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi-nektere-nalezitosti-zadosti-overeni-cizich-verejnych-listin.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky. *Praktický průvodce základy matričního práva pro ZoZ* [online]. 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://institutpraha.cz/obj/files/8/sys_media_5826.pdf

Ministerstvo vnitra České republiky. *Prohlášení o volbě druhého jména*. [online]. 2020 [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/jmena-a-prijmeni-prohlaseni-o-volbe-druheho-jmena.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky. *Státní občanství ČR: Udělení státního občanství*. [online]. 2021 [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/udeleni-statniho-obcanstvi-ceske-republiky.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky. *Vydávání matričních dokladů a doslovných výpisů z matričních knih*. [online]. 2020 [cit. 2023-02-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vydavani-matricnich-dokladu-a-doslovných-vypisu-z-matricnich-knih.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky. *Výroční zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace: Roční zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců v České republice za roky 2001-2021*. [online]. 2021 [cit. 2023-01-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rocni-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace-a-integrace-cizincu-v-ceske-republice-za-roky-2001-2021.aspx>

Ministerstvo vnitra Slovenské republiky. *Udělování a ztráta státního občanství* [online]. [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: <https://www.minv.sk/?informacia-o-udeleni-a-strate-statneho-obciansstva-sr>

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Postup při ověřování cizozemských listin pro jejich použití v České republice*. [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/overovani_listin/postup_pri_overovani_cizozemskych_listin.html

Vláda: Důvodová zpráva k zákonu 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky. In: Beck-online [online]. [cit. 2023-09-01]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview->

document.seam?documentId=oz5f6mrqgezv6mjygzpwi6q&groupIndex=0&rowIndex=0

Další zdroje:

Organizační řád Ministerstva vnitra České republiky

Poskytnutí informace – činnost rozkladové komise ministra vnitra (včetně Pokynu ministra vnitra č. 51/2016 ze dne 23. prosince 2016, kterým se zřizuje rozkladová komise ministra vnitra) podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 19. srpna 2022, č.j. MV-146007-2/SO-2022.

Poskytnutí informace – udělení státního občanství z hlediska významného přínosu pro ČR za rok 2021 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 30. března 2022, č.j. MV-63346-2/VS-2022.

Rozhodnutí o rozkladu ministra z let 2021 a 2022, s nimiž jsem se seznámila v mé praxi.

Seznam grafů

Graf č. 1: Nabytá státní občanství ČR v letech 2016 až 2021

Graf č. 2: Udělená státní občanství ČR v letech 2016 až 2021

Graf č. 3: Udělená státní občanství ČR zvláštní úpravou v letech 2016 až 2021

Graf č. 4: Nabytá státního občanství ČR prohlášením v letech 2016 až 2021

Graf č. 5: Národnostní struktura udělených občanství ČR v letech 2016 až 2021

Graf č. 6: Národnostní struktura udělených občanství ČR v letech 2016 až 2021

Graf č. 7: Zamítnuté žádosti v letech 2016 až 2021

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Udělení státního občanství z důvodu významného přínosu pro ČR

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník k žádosti o udělení státního občanství České republiky

Příloha č. 2: Dotazník k žádosti o udělení státního občanství České republiky nezletilého

Příloha č. 3: Dotazník k žádosti o nabytí státního občanství České republiky určením otcovství podle § 28 ZSO

Příloha č. 4: Listina o udělení státního občanství České republiky

Příloha č. 5: Dotazník k žádosti o udělení státního občanství Slovenské republiky

DOTAZNÍK
k žádosti o udělení státního občanství

I.

1. Žadatel (žadatelka)

Jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Žádal již v minulosti o státní občanství České republiky, kdy a kde

Bydliště

Další kontaktní údaje (telefon, email)

Vzdělání

Rodinný stav

Kdy a kde uzavřel(a) manželství, popřípadě kdy a kde bylo manželství rozvedeno

Zaměstnání

Podnikatelská činnost

Měsíční příjem

Finanční prostředky, ze kterých jsou v České republice zajišťovány žadatelovy životní potřeby a náklady

Čerpání dávek státní sociální podpory a dávek v hmotné nouzi

Disponuje žadatel příjmy ze zahraničí; případně jakými

Spolková, případně jiná zájmová činnost žadatele v České republice

2. Manžel (manželka)

Jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Zaměstnání

Podnikatelská činnost

Bydliště

Vzdělání

Státní občanství

Měsíční příjem

3. Děti

Jméno a příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Bydliště

Státní občanství

Vykonává žadatel (žadatelka) vůči dítěti rodičovskou odpovědnost, nebo je výkon jeho rodičovské odpovědnosti omezen, pozastaven, anebo je jejího výkonu zbaven

4. Dosavadní státní občanství žadatele (žadatelky)

Jak žadatel(ka) nabyl(a), popřípadě pozbyl(a) dosavadní státní občanství a jak je prokazuje

Dosavadní státní občanství

5. Pobyt na území České republiky

Od kdy se zdržuje na území České republiky

Od kdy má povolen trvalý pobyt na území České republiky

Pobyt před vstupem na území České republiky

Průkaz k pobytu na území České republiky

Cestovní doklad

II.

Rodiče žadatele (žadatelky)

Jméno a příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Státní občanství

Bydliště

Pobyt na území České republiky

Žádali již v minulosti o státní občanství České republiky, kdy a kde

Dne .....

.....
podpis oprávněné úřední osoby

.....
podpis žadatele (žadatelky)

otisk úředního razítka

DOTAZNÍK
k žádosti o udělení státního občanství - nezletilý žadatel

I.

1. Žadatel (žadatelka)

Jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Bydliště

Žádal již v minulosti o státní občanství České republiky, kdy a kde

Zákonní zástupci žadatele

Kontaktní údaje zákonných zástupců žadatele (adresa, telefon, email)

Vzdělání

Studijní činnost; název školy, kterou žadatel aktuálně navštěvuje

Spolková, případně jiná zájmová činnost žadatele v České republice

Rodinný stav

Kdy a kde uzavřel(a) manželství, popřípadě kdy a kde bylo manželství rozvedeno

Finanční prostředky, ze kterých jsou v České republice zajišťovány žadatelovy životní potřeby a náklady

Čerpání dávek státní sociální podpory a dávek v hmotné nouzi

2. Rodiče žadatele (žadatelky)

Jméno a příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Státní občanství

Bydliště

Pobyt na území České republiky

Žádali již v minulosti o státní občanství České republiky, kdy a kde

Zaměstnání

Podnikatelská činnost

Měsíční příjem

3. Dosavadní státní občanství žadatele (žadatelky)

Jak žadatel(ka) nabyl(a), popřípadě pozbyl(a) dosavadní státní občanství a jak je prokazuje

Dosavadní státní občanství

Žádal již v minulosti o státní občanství České republiky, kdy a kde

4. Pobyt na území České republiky

Od kdy se zdržuje na území České republiky

Od kdy má povolen trvalý pobyt na území České republiky

Pobyt před vstupem na území České republiky

Průkaz k pobytu na území České republiky

Cestovní doklad

5. Pracovní aktivity žadatele a jeho vlastní příjmy ¹

Zaměstnání

Podnikatelská činnost

Měsíční příjem

Disponuje žadatel příjmy ze zahraničí; případně jakými

6. Manžel (manželka) ²

Kdy a kde uzavřel(a) manželství, popřípadě kdy a kde bylo manželství rozvedeno

Jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Bydliště

Vzdělání

Státní občanství

Zaměstnání

Podnikatelská činnost

Měsíční příjem

7. Děti ³

Jméno a příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Bydliště

---

¹ vyplňuje se pouze v případě, že nezletilý žadatel již v České republice vykonával pracovní činnost, případně že disponuje vlastními příjmy

² vyplňuje se pouze v případě, že nezletilý žadatel (žadatelka) uzavřel jako nezletilý manželství

³ vyplňuje se pouze v případě, že v případě nezletilého žadatele (žadatelky), který již má děti

Státní občanství

Vykonává žadatel (žadatelka) vůči dítěti rodičovskou odpovědnost, nebo je výkon jeho rodičovské odpovědnosti omezen, pozastaven, anebo je jejího výkonu zbaven

Dne .....

.....
Podpis oprávněné úřední osoby

.....
podpis zákonných zástupců žadatele
(žadatelky)

otisk úředního razítka

DOTAZNÍK
k žádosti o nabytí státního občanství České republiky určením otcovství podle § 28
zákona č. 186/2013 Sb.

1. Dítě, jehož se žádost o nabytí státního občanství určením otcovství týká

Jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Státní občanství

Bydliště

Finanční prostředky, ze kterých jsou zajišťovány životní potřeby a náklady dítěte

Čerpání dávek státní sociální podpory a dávek v hmotné nouzi dítětem

Druh pobytu, který dítě v České republice má nebo v minulosti mělo

Bylo za dítě již v minulosti žádáno o státní občanství České republiky, kdy a kde

2. Matka dítěte

Jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Státní občanství

Bydliště

Rodinný stav

Děti

Zaměstnání

Podnikatelská činnost

Měsíční příjem

Čerpání dávek státní sociální podpory a dávek v hmotné nouzi matkou dítěte

3. Otec dítěte

Jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení

Datum a místo narození

Rodné číslo, bylo-li přiděleno

Státní občanství

Bydliště

Rodinný stav

Děti

Zaměstnání

Podnikatelská činnost

Měsíční příjem

Čerpání dávek státní sociální podpory a dávek v hmotné nouzi otcem dítěte

4. Údaje týkající se určení otcovství

Datum určení otcovství

Matriční úřad nebo soud, před kterým došlo k souhlasnému prohlášení o určení otcovství

5. Některé další skutečnosti týkající se žádosti

Žije otec dítěte, ke kterému určil otcovství, s dítětem ve společné domácnosti

Podílí se otec dítěte, ke kterému určil otcovství, na výchově dítěte

Plní otec dítěte, ke kterému určil otcovství, vůči dítěti vyživovací povinnost, případně v jaké výši

Dne .....

.....
podpis oprávněné úřední osoby

.....
podpis zákonných zástupců dítěte

otisk úředního razítka

ČESKÁ REPUBLIKA
Ministerstvo vnitra

Č. j.

LISTINA
O UDĚLENÍ STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

Ministerstvo vnitra uděluje podle ustanovení
§ 11 a násl. zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky
a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky)

státní občanství České republiky

níže jmenovanému(é):

Jméno a příjmení:

Datum a místo narození:

V Praze dne

otisk úředního razítka

*jméno, příjmení, funkce a podpis
oprávněné úřední osoby*

Nabytí státního občanství České republiky dne:

otisk úředního razítka

*jméno, příjmení, funkce a podpis
oprávněné úřední osoby*

Číslo zúčtovatelného tiskopisu: A 000000

170Příloha č. 1 vyhlášky č. 191/2014 Sb., o vzorech dokladů podle zákona o státním občanství České republiky

DOTAZNÍK ŽIADATEĽA
o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky

Č. :

I. 1. Žiadateľ/-ka

Meno:

Priezvisko:

Predchádzajúce priezviská:

Rodné priezvisko:

Titul:

Dátum narodenia:

Miesto narodenia:

(obec, okres, štát)

Rodné číslo:

(pridelené v Slovenskej republike)

Adresa trvalého pobytu:

(obec, ulica, PSČ)

Adresa prechodného pobytu:

(obec, ulica, PSČ)

Telefónne číslo:

E-mail:

Štátna príslušnosť:

Národnosť:

Zamestnávateľ:

(názov, obec, ulica, PSČ, pracovné zaradenie žiadateľa)

Vzdelanie:

(najvyššie dosiahnuté vzdelanie, názov školy; ak chce mať žiadateľ uvedený akademický titul, priloží k žiadosti diplom)

Znalosť štátneho jazyka:

Rodinný stav:

Uzavretie manželstva:

(kedy a kde)

Kedy a ako zaniklo manželstvo:

2. Manžel/-ka (alebo osoba žijúca so žiadateľom v spoločnej domácnosti, alebo osoba, ktorá je rodičom detí žiadateľa, aj keď nežije so žiadateľom v spoločnej domácnosti)

Meno:

Priezvisko:

Predchádzajúce priezvisko:

Rodné priezvisko:

Dátum a miesto narodenia:

Adresa trvalého pobytu:
(obec, ulica, PSČ)

Adresa prechodného pobytu:
(obec, ulica, PSČ)

Štátna príslušnosť:

Národnosť:

Zamestnávateľ:
(názov, obec, ulica, PSČ, pracovné zaradenie)

Vzdelanie:
(najvyššie dosiahnuté vzdelanie, názov školy)

3. Deti (aj plnoleté)

Meno a priezvisko	Dátum a miesto narodenia	Adresa pobytu	Štátna príslušnosť

4. Doterajšia štátna príslušnosť a ďalšie štátne príslušnosti, spôsob nadobudnutia a spôsob preukazovania

Predchádzajúce žiadosti o udelenie štátneho občianstva Slovenskej republiky:

Kedy: S akým výsledkom:

Cestovný doklad č.: Platný (od - do):

Vydaný štátom:

Cestovný doklad č.: Platný (od - do):

Vydaný štátom:

5. Odkedy sa zdržiava na území Slovenskej republiky

Dátum od:

Miesto (uviest' všetky miesta - adresy pobytov v Slovenskej republike):

Povolený pobyt na území Slovenskej republiky:

Tolerovaný	od	do	Účel:
Prechodný	od	do	Účel:
Trvalý	od	do	Účel:

Doklad o pobyte cudzinca

Číslo: Vydal:

Kedy: Platnosť:

Tento pobyt bol prerušený (kedy a kde sa zdržoval):

Osvedčenie preukazujúce postavenie Slováka žijúceho v zahraničí (alebo preukaz

zahraničného Slováka) Číslo: Vydaný dňa:

Adresa posledného pobytu žiadateľa pred príchodom do Slovenskej republiky:

6. Bezúhonnosť žiadateľa

Uviesť, či bol žiadateľ trestne stíhaný alebo stíhaný za priestupok, kedy, kde, z akých dôvodov a s akým výsledkom (uviesť všetky skutočnosti bez ohľadu na to, ako boli konania ukončené):

II. Rodičia žiadateľa

Otec

Matka (aj rodné priezvisko)

Meno a priezvisko:

Dátum a miesto narodenia:

Adresa pobytu:

Štátna príslušnosť:

Adresa pobytu na území Slovenskej republiky:

III. Súrodenci žiadateľa

Meno a priezvisko	Dátum a miesto narodenia	Adresa pobytu	Štátna príslušnosť

IV. Iné údaje, ktoré chce žiadateľ uviesť:

Vyhlasujem, že všetky údaje, ktoré som uviedol v dotazníku, sú pravdivé a nezamätal som žiadnu skutočnosť, čo potvrdzujem svojim vlastnoručným podpisom.

V ..... dňa .....

.....
 Podpis zamestnanca
 preberajúceho žiadosť

.....
 Podpis žiadateľa (staršieho ako 14 r.)

Odtlačok úradnej pečiatky
 okresného úradu / zastupiteľského úradu

.....
 Podpis zákonného zástupcu,
 poručníka, opatrovníka